

SIRBİSTAN

TİKA PROJELERİ

S R B I J A
PROJEKTİ TİKA - E

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
MINİSTARSTVO KULTURE I TURIZMA REPUBLIKE TURSKÉ

 TİKA

- 2 0 1 9 -

ÇEYREK ASIRLIK
TECRÜBE İLE
HER GÜN
DAHA DA
GÜÇLENİYORUZ

SA ISKUSTVOM
TOKOM ČETVRT
VEKA
JAČAMO
SVAKI DAN

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
MINISTARSTVO KULTURE I TURIZMA REPUBLIKE TURSKE

C*TIKA

PROJELERİ
S TÖRENİ
07 MART 2019

TİKA PRO
AÇILIŞ TÖ
07 MART 2019

PROJELERİ

PROJELERİ

[...]

BUGÜN TÜRKİYE KALKINMA YARDIMLARINDA, DÜNYADA İLK SIRALARDA YER ALIYORSA BUNDA TİKA'NIN ÖNCÜ ROLÜNÜN ÇOK BÜYÜK KATKISI VARDIR. TİKA'NIN ÇALIŞMALARIYLA TÜRK TİPİ KALKINMA YARDIMI MODELİNİ ORTAYA KOYDUĞUMUZA İNANIYORUM.

ULOGA I DOPRINOS TİKA-E SU OGROMNI ŠTO DANAS TURSKA ZAUZIMA JEDNO OD PRVIH MESTA U RAZVOJNOJ POMOĆI U SVETU. VERUJEM DA JE TİKA SVOJIM RADOM USPOSTAVILA TURSKI MODEL RAZVOJNE POMOĆI.

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
T.C. CUMHURBAŞKANI
PREDSEDNIK REPUBLIKE TURSKE

[...]

TİKA, TARİHİMİZ BOYUNCA VARLIK GÖSTERDİĞİMİZ HER BÖLGEDE, BİZE AİT ESERLERE YÖNELİK GERÇEKLEŞTİRDİĞİ ONARIM VE RESTORASYON ÇALIŞMALARIYLA, MANEVİ BAĞLARIMIZIN DEVAMLILIĞINI SAĞLARKEN, KÜLTÜREL DEĞERLERİMİZİN GELECEK KUŞAKLARA AKTARILMASINDA DA BÜYÜK PAY SAHİBİ OLMAKTADIR.

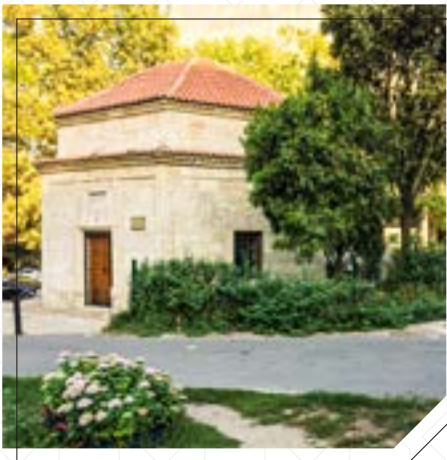
RESTAURACIJOM I REKONSTRUKCIJOM ISTORIJSKIH SPOMENIKA KOJI SE NALAZE NA SVIM PROSTORIMA GDE SMO ISTORIJSKI BILI PRISUTNI, OBEZBEĐUJUĆI KONTINUITET NAŠIH DUHOVNIH VEZA, DAT JE VELIKI DOPRINOS U PRENOŠENJU NAŠIH KULTURNIH VREDNOSTI NA BUDUĆE GENERACIJE.

MEHMET NURİ ERSOY

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI
MINİSTAR KULTURE I TURİZMA REPUBLIKE TURSKJE

01 | Yurtdışındaki Kültürel Mirasın Korunması Očuvanje kulturne baštine u inostranstvu

- Ram Kalesi Restorasyonu ve Çevre Düzenlemesi **14-15**
Restauracija i uređenje Ramske tvrđave
- Syenitsa Valide Sultan Camii Restorasyonu ve Süslemesi **16**
Restauracija i dekorativni radovi na džamiji Sultan Valide
- Kalemeydan Küçük Merdivenlerin Restorasyonu **17**
Restauracija Malog stepeništa na Kalemegdanu
- Sokollu Mehmed Paşa Çeşmesi Restorasyonu **18**
Restauracija Česme Mehmed-paše Sokolovića
- Damat Ali Paşa Türbesi Restorasyonu **19**
Restauracija Damat Ali- pašinog turbeta
- Şeyh Mustafa Türbesi Restorasyonu **20**
Restauracija turbeta Şejh Mustafa

02 | Sağlık Altyapısına Yönelik Projeler Projekti u oblasti zdravstva

- Novi Pazar Hastanesi Jinekoloji ve Yenidoğan Bölümü
Tadilatı ve Donanımı **24-25**
Obnavljanje i opremanje ginekološko akušerskog deljenja
Opšte bolnice u Novom Pazaru
- Belgrad Gerontoloji Merkezi'ne Hasta Yatağı Temini **26-27**
Donacija kreveta Gerontološkom centru u Beogradu
- Syenitsa Sağlık Merkezi Mutfak Tadilatı ve Donanım Temini **28**
Obnova i opremanje kuhinje Zdravstvenog centra u Sjenici
- Priboy Devlet Hastanesine Donanım Desteği **29**
Donacije opreme Opštoj bolnici Priboj
- Belgrad Üniversitesi Çocuk Kliniğine Ekipman Temini **30**
Donacija opreme Univerzitetskoj dečijoj klinici
- Dragiša Mišović Hastanesi Tadilatı **31**
Obnova KBC "Dragiša Mišović"
- Sancak Bölgesi Belediyelerine 7 Adet Ambulans Temini **32**
Donacija 7 ambulantnih vozila opštinama u Sandžaku
- Zvezdara Klinik ve Eğitim Merkezi'ne Destek **33**
Podrška Kliničkom Centru Zvezdara

03 | Eğitim Altyapısına Yönelik Projeler

Projekti u oblasti obrazovanja

- Buyanovats Muharrem Kadriu İlköğretim Okulu İnşaatı **36**
 Izgradnja i opremanje Osnove škole Muharem Kadriju u Bujanovcu
 Tutin Draga Käyü Aleksa Gilas Beço İlköğretim Okulu İnşaatının
 Tamamlanması ve Çevre Düzenlemesinin Yapılması **37**
 Završetak radova izgradnje Osnovne škole Aleksa Đilas Beço u
 u Tutinu, selo Draga i uređenje školskog dvorišta
 Priyepolye Miša Cvijović Naša Radost Anaokulu Tadilatı, Ek Alan
 İnşaatı ve Donanımı **38**
 Rekonstrukcija postojeće, dogradnja nove zgrade i opremanje
 Predškolske ustanove Miša Cvijović Naša Radost u Prijepolju
 Priyepolye Velika Jupa Dušan Tomašević Ćirko İlköğretim Okulu
 Binalarının Yeniden İnşaatı, Donanımı ve Çevre Düzenlemesi **39**
 Izgradnja objekata, opremanje i sanacija dvorišta Osnovne škole Dušan
 Tomašević Ćirko u Velikoj Župi, Prijepolje
 Belgrad Üniversitesi Filoloji Fakültesi Kütüphanelerinde Teknik
 Altyapının İyileştirilmesi ve Şarkiyat Kütüphanesinin Yenilenmesi **40**
 Poboljšanje tehniĉih kapaciteta biblioteke i obnova biblioteke za
 orijentalistiku Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu
 Raška İlkokulu Dış Cephe Tadilatı ve Doğramalarının Değişimi **41**
 Zamena stolarije i obnova fasade Osnovne škole Raška
 Vlada Obradović Kameni İlköğretim Okulu Tadilatı ve Ekipman Temini **42**
 Adaptacija i opremanje Osnovne škole Vlada Obradović Kameni
 Kral 1. Petar Okulu'na Destek **43**
 Podrška Osnovnoj školi Kralj Petar Prvi
 Novi Pazar Tekstil ve Deri Tasarımı Okulu'nda Kapasite Arttırımı **44**
 Povećanje kapaciteta Tekstilne škole u Novom Pazaru
 2. Uluslararası Dil Eğitimi ve Öğretimi Sempozyumu'na Destek **45**
 Podrška 2. Međunarodnom simpozijumu za obrazovanje i učenje jezika
 Novi Pazar Kamil Siyarić İlköğretim Okulu İnşaatı ve Donanımı **46-47**
 Izgradnja i opremanje Osnovne škole Ćamil Siyarić u Novom Pazaru

04 | İdari ve Sivil Altyapıların Güçlendirilmesi Jačanje administrativne i civilne infrastrukture

- Novi Pazar Yüksek Mahkeme Tadilatı, İlave Alan İnşaatı ve Donanımı **50**
 Rekonstrukcija, nadogradnja i opremanje zgrade Višeg suda u Novom Pazaru
 Vidrenyak ve Pečaoñitsa Nehirlerinde Tersip Bentlerinin Yapılması **51**
 Izgradnja brana na rekama Vidrenjak i Pečaoñica
 JUSA Çocuk Yurdu Tadilatı ve Donanım Desteği **52**
 Rekonstrukcija i opremanje doma Dragutin Filipović Jusa
 Uşçe Polis Merkezinin Tadilatı ve Donanımı **53**
 Adaptacija i opremanje Policijske stanice UŞçe
 Preşova'da Kadınların Meslek Edinmesine Yönelik Dikiş Kursu Açılması **54**
 Sa ciljem zaposlenja žena otvaranje kursa šivenja u Preşevu
 Uziç'e'de Serebral ve Çocuk Felçli Kişilerin İstihdamına Destek **55**
 Podrška zaposlenju članova "Udruženje invalida cerebralne i dečije paralize" iz Uziça
 Novi Pazar RAS Müzesi "15 Temmuz Kütüphanesi" Kurulması **56**
 Osnivanje i opremanje " Biblioteke 15 Jul" u muzeju Ras, Novi Pazar
 TİKA Vrbas Dostluk Parkı **57**
 TİKA Vrbas Park Prijateljstva
 İzci Topluluklarının Desteklenmesi **58**
 Podrška izviđaçkim udruženjima
 Yardıma Muhtaç Ailelere Yakacak Desteği **59**
 Padela ogreva siromaşnim porodicama

05 | Sürdürülebilir Kırsal Kalkınma Projeleri Održivi projekti ruralnog razvoja

- Toplitsa Bölgesinde Erken Uyarı Hava Tahmin Sistemi Kurulması **62**
 Uspostavljanje meteo stanica Topličkom okrugu
 Priyepolye'de Meyveciliğin Geliştirilmesi **63**
 Razvoj voćarstva u Prijepolju
 Genç Arıların Desteklenmesi **64**
 Podrška mladim pčelarima
 Ahududu Üretimiminin Geliştirilmesi **65**
 Razvoj proizvodnje maline
 Sırbistan'da Sürdürülebilir Kırsal Kalkınmanın Desteklenmesi Programı **66**
 Program podrške održivom ruralnom razvoju Srbije

06 | Kültürel İşbirliği Projeleri Projekti kulturne saradnje

Novi Pazar 15 Temmuz Demokrasi Parkı **72-73**
 Park Demokratije 15 Jul
 Ivo Lola Ribar Kültür ve Sanat Derneği Donanımı **74-75**
 Donacija opreme AKUD Ivo Lola Ribar
 Altaylardan Balkanlara Klasikleşmiş Ezgiler Konseri **76**
 Koncert klasične muzike od Altaja do Balkana
 Gönül Coğrafyası Kültür Buluşması **77**
 Kulturni susreti volontera iz različitih geografskih područja
 Avala Kulesi Çevre Düzenlemesi **78-79**
 Uređenje Avalskog tornja

07 | Acil İnsani Yardım Hitna humanitarna pomoć

Sel Felaketinden Etkilenen Bölgelerin Desteklenmesi;
 120 Yılın En Büyük Doğal Afeti Yaşandı **82**
 Podrška poplavljenim regijama; Najveća prirodna
 katastrofa u poslednjih 120 godina

BUGÜNE KADAR SOSYAL,
EKONOMİK VE KÜLTÜREL ALANDA
YAPTIĞIMIZ TÜM ÇALIŞMALARIN
HEDEFİ, **TOPLUMLAR ARASINDA
KALICI KÜLTÜREL ETKİLEŞİMİN
VE BİRLİKTE KALKINMANIN
SAĞLANMASIDIR.**

Cilj našeg dosadašnjeg rada u
socijalnim, ekonomskim i kulturnim
oblastima **je omogućavanje
kulturne interakcije i razvoja
među društvima.**

GİRİŞ

UVOD

TİKA Belgrad PKO, İşbirliği Protokolünün 26 Ekim 2009 tarihinde imzalanmasıyla birlikte, Sırbistan'da resmen faaliyetlerine başlamıştır. Faaliyetlerini bir süre Belgrad Büyükelçiliğimiz binasında yürüten Belgrad PKO, 2010 Kasım ayından bu yana kendi binasında hizmet vermektedir.

Belgrad PKO, bu sürede gerçekleştirdiği ve Sırbistan geneline yayılan projeleri sayesinde ülkemizin ve TİKA'nın tanıtımına önemli katkılarda bulunmuş ve bulunmaya devam etmektedir. TİKA'nın gerçekleştirdiği projelerin %24'ünü Eğitim Altyapılarının iyileştirilmesi, %20'sini İdari ve Sivil Altyapıların Güçlendirilmesi, %19'u Sosyal ve Kültürel İşbirliği, %14'ünü Tarım ve Hayvancılık Projeleri, %12'sini Sağlık Altyapısı ve Kapasitesinin Geliştirilmesine yönelik projeler, %9'unu Ortak Kültürel Varlıkların Korunması projeleri oluşturmaktadır.

Bugüne kadar sosyal, ekonomik ve kültürel alanda yaptığımız tüm çalışmaların hedefi, toplumlar arasında kültürel etkileşimin ve birlikte kalkınmanın sağlanmasıdır.

Sa potpisivanjem Sporazuma 26. Oktobra 2009. godine, TİKA kancelarija u Beogradu je počela sa zvaničnim radom u Srbiji. TİKA kancelarija, koja je započela sa radom u prostorijama u Ambasade Republike Turske u Beogradu, u novembru 2010. godine preselila se u svoje radne prostorije.

TİKA kancelarija u Srbiji, zahvaljujući projektima realizovanim u kratkom vremenskom periodu širom cele zemlje, ostvarila je reputaciju Turske, kao i same TİKA-e. Projekti TİKA-e realizovani po sektorima su raspoređeni na sledeći način: 24% za poboljšanje obrazovne infrastrukture, 20% jačanja administrativne i civilne infrastrukture, 19% socijalna i kulturna saradnja, 14% projekata u sektoru poljoprivrede i stočarstva, 12% za razvoj infrastrukturnih kapaciteta u zdravstvu, 9 % za projekte zaštite zajedničkih kulturnih dobara.

Cilj našeg dosadašnjeg rada u socijalnim, ekonomskim i kulturnim oblastima je omogućavanje kulturne interakcije i razvoja među društvima.

Yurtdışındaki

KÜLTÜREL

Mirasın Korunması

Očuvanje kulturne baštine u inostranstvu

Ortak Tarihi Eserlerimize Sahip Çıkıyoruz

TİKA, Sırbistan'da ayakta kalan ortak kültürel mirasa sahip çıkıyor. Tespit edilen tarihi eserlerin korunması için Sırbistan makamları işbirliğinde restorasyon projeleri hazırlanıyor ve bu doğrultuda eserlerin korunması ve yaşatılması için gerekli restorasyon, bakım ve onarım çalışmaları gerçekleştiriliyor.

Brinemo o našim zajedničkim istorijskim spomenicima

TİKA se brine o zajedničkom kulturnom nasleđu u Srbiji. S ciljem očuvanja istorijskih spomenika, u saradnji sa nadležnim institucijama u Srbiji, priprema projekte restauracije i sprovodi potrebne radove za očuvanje i opstanak istih.

Ram Kalesi Restorasyonu ve Çevre Düzenlemesi - "18/19
Restauracija i uređenje Ramske tvrđave - "18/19

Asırlardır Ayakta: Ram Kalesi

Sırbistan'ın kuzeydoğusundaki Veliko Gradište kentinde Ram yerleşimi içinde yer alan ve Tuna nehrine hakim yedi kaleden biri olan 15. yüzyıl sonlarında Sultan II. Bayezid tarafından inşa ettirilen Ram Kalesi'nin restorasyonu TIKA tarafından tamamlandı. Asırlardır Tuna Nehri'nin stratejik noktasında ayakta duran Kale, 5 kuleden oluşuyor ve yaklaşık 3800 m2 alan üzerine kuruludur. Ram Kalesi'nin restorasyonu bölgenin turizm potansiyelini de geliştirmesi açısından önem teşkil ediyor.

Vekovi postojanja Ramske Tvrđave

Na severoistoku Srbije, u naselju Ram u Velikom Gradištu, od strane TIKA-e završena je restauracija Ramske tvrđave, jedne od sedam utvrđenja na Dunavu, sagrađena po nalogu sultana Bajazita II krajem 15.veka. Tvrđava koja se nalazi na strateškoj tački Dunava hiljadu godina, sastoji se od 5 kula i zauzima površinu od oko 3800 m2. Obnova Ramske tvrđave važna je za turistički potencijal regiona.

Syenitsa Valide Sultan Camii Restorasyonu ve Süslemesi - "18/19 Restauracija i dekorativni radovi na džamiji Sultan Valide -"18/19

1870 yılında Sultan Abdülaziz'in annesi Pertevnihal Valide Sultan tarafından Syenitsa'da yaptırılmış olan Valide Sultan Camii, bölgedeki tarihi kültürel mirasın en önemli sembollerindedir. 1917 yılında, kubbe üst örtüsündeki kurşun kaplamaları sökülerek eritilen, 1944 yılında ise II. Dünya Savaşı'nda kentin bombalanması sırasında hasar gören Valide Sultan Camii bugüne kadar varlığını koruyabilen bölgedeki en büyük Osmanlı eseridir. TİKA tarafından hazırlanan restorasyon projelerine uygun olarak söz konusu caminin korunması amacıyla başlatılan çalışmalar ve Cami içi süsleme çalışmaları Haziran 2019'da tamamlanmıştır.

Džamija Sultan Valide u Sjenici, koja je sagrađena kao zadužbina majke sultana Abdulaziza, sultanije Pertevnihal Valide, jedan je od najznačajnijih simbola istorijske kulturne baštine te oblasti. 1917. godine, olovni pokrivač na gornjoj strani kupole je skinut, da bi 1944. godine za vreme bombardovanja grada u toku II Svetskog rata pretrpela veliku štetu. Džamija Sultan Valide je najznačajnija građevina ovog područja koja je ostala očuvana do današnjih dana. U skladu sa projektom restauracije pripremljenim od strane TİKA-e, sa ciljem zaštite džamije radovi restauracije i ukrašavanja unutrašnjosti džamije su završeni 2019. godine.

Kalemeydan Küçük Merdivenlerin Restorasyonu - "18 Restauracija Malog stepeništa na Kalemegdanu - "18

Sırbistan'ın ilk kadın mimarı Jelisaveta Nacic tarafından projelendirilerek uygulaması 1903 yılında hayata geçirilen Küçük Merdiven, Belgrad'ın kalbi konumunda olan ve tarihi önemi bulunan Kalemeydan'a (Belgrad Kalesi) Pariska Caddesi'nden girişi sağlamaktadır.

Neobarok tarzda yapılmış iki taraflı merdiven ile ortasında aslan figürlü sebیل bulunan Küçük Merdiven, Sırlar açısından mimari, kültürel ve tarihsel değere sahip, koruma altında olan bir eserdir. Sırbistan'ın önemli kültürel mirasından olan Merdivenlerin restorasyonu için gerekli projeler TİKA'nın destekleriyle hazırlanarak, restorasyon çalışmaları 2018 yılı Ağustos ayı sonunda tamamlandı.

İstorijski spomenik Malo stepenište koji se nalazi na ulazu na Kalemegdan iz Pariske ulice izgrađeno je 1903. godine. Projektovano je od strane prve žene-arhitekta u Srbiji, Jelisavete Načić.

Izgrađeno u neobarok stilu, okruženo stepeništem sa dve strane i sebیلjom u obliku figure lava. Malo stepenište se nalazi pod zaštitom i za Srbe predstavlja arhitektonski, kulturni i istorijski značaj. Uz podršku TİKA-e urađen je projekat restauracije koja je završena krajem avgusta 2018. godine.

Sokollu Mehmed Paşa Çeşmesi Restorasyonu- "17 Restauracija Česme Mehmed-paše Sokolovića - "17

Belgrad'da Sokollu Mehmed Paşa adına günümüze kadar ulaşmış tek eser Kalemeydan Parkı içinde bulunan çeşmedir. Sokollu Mehmed Paşa tarafından 1578 yılında yaptırılan Çeşme, Defterdar Kapısı girişinde, surların yanında yer alıyor.

Belgrad'ın en çok ziyaretçi alan yerlerinden biri Kalemeydan'da bulunan Sokollu Mehmet Paşa Çeşmesi, aslına uygun bir şekilde restore edilerek, çevre düzenlemesi tamamlandı.

Od mnogih spomenika sagrađenih po nalogu i u ime Mehmed paše Sokolovića u Beogradu, jedino je Česma sačuvano do današnjih dana. Česma se nalazi na ulazu Defterdarove kapije, pored zidina. Poznato je da je Česma sagrađena 1578 godine po nalogu Mehmed paše Sokolovića.

Česma Mehmed paše Sokolovića nalazi se u jednom od najposećenijih mesta u Beogradu, Kalemegdanskom parku. Restauracijom i uređenjem česma je vratila svoj prvobitni izgled.

Damat Ali Paşa Türbesi Restorasyonu - "17

Restauracija Damat Ali- pašinog turbeta - "17

1716. yılında Petrovaradin'de şehit olan Silahdar Damat Ali Paşa'nın türbesi Belgrad İç Kalesi'nde (Kalemeydan) yer almaktadır. Türbede Damat Ali Paşa'nın naaşının yanı sıra Tepedelenli Selim Paşa ve Çeşmeli Hasan Paşa'nın naaşları da bulunmaktadır.

Türbe 1741 yılında Defterdar Kapıcıbaşı Mustafa Paşa tarafından inşa ettirilerek, kesme taştan ve altıgen planlı yapılmıştır. Dört pencere, bir kapı ve bir mihrap hücresi vardır. Türbenin restorasyon çalışmaları 2017 yılında tamamlanmıştır.

Turbe Silahdar Damat paşe koji je poginuo 1716.godine u Petrovaradinu nalazi se na Kalimegdanu. U turbetu se pored Damat Ali paše nalaze i mošti Tepedelenli Selim ve Çeşmeli Hasan paše.

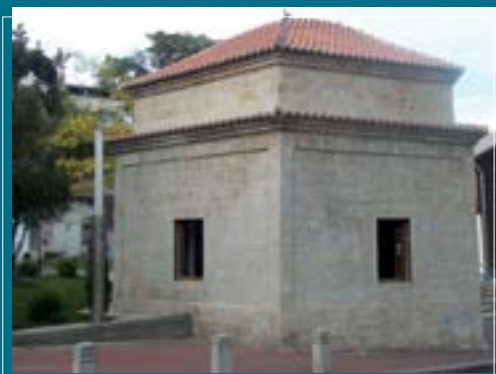
Turbe je sagrađeno od klesanog kamena u obliku šestougla 1741. godine od strane Defterdar Kapicibasi Mustafa paše. Sastoji se od četiri prozora, jednih vrata i mihraba. Restauracija turbeta završena je 2017 godine.

Şeyh Mustafa Türbesi Restorasyonu - "13
Restauracija turbeta Šejh Mustafa - "13

Belgrad'da sınırlı sayıdaki Osmanlı eserlerinden biri olarak ayakta kalan Şeyh Mustafa Türbesi'nin TİKA tarafından gerçekleştirilen restorasyonu, bölgedeki Osmanlı varlığının gelecek nesillere aktarılması anlamında büyük öneme sahiptir.

Restauracija Šejh Mustafinog turbeta, jednog od malobrojno sačuvanih spomenika iz Osmanskog perioda u Beogradu, ima veliki značaj kao spomenik osmanskog prisustva na ovom područjima.

 TIKA

SAĞLIK ALTYAPISINA

Yönelik Projeler

Projekti u oblasti zdravstva

Sağlık projelerinde TİKA imzası

Sırbistan'daki sağlık altyapısının iyileştirilmesi, hizmet kalite ve kapasitesinin artırılması ve Sırbistan vatandaşlarının sağlık hizmetlerine erişiminin geliştirilmesi için TİKA çalışmalarına devam ediyor.

TİKA- in potpis na projektima u oblasti zdravstva

TİKA nastavlja sa realizacijom projekta jačanja infrastrukture u oblasti zdravstva u Srbiji, povećanja kvaliteta usluga i kapaciteta, a sve sa ciljem razvoja pružanja zdravstvenih usluga građanima Srbije.

Novi Pazar Hastanesi Jinekoloji ve Yenidoğan Bölümü
Tadilatı ve Donanımı - "16

Obnavljanje i opremanje ginekološko akušerskog deljenja
Opšte bolnice u Novom Pazaru - "16

Belgrad'tan sonra en çok doğumun gerçekleştiği şehirlerden biri olan Novi Pazar'daki doğum sonrası bebek ölümlerinin azaltılması için Sırbistan Eski Cumhurbaşkanı'nın eşi Dragica Nikolić tarafından kurulmuş olan Dragica Vakfı ile TİKA işbirliğinde Sırbistan'ın en modern jinekoloji ve doğum bölümlerinden birisi kuruldu. Vakıf tarafından hazırlanan projelere uygun olarak 1.500 m²'lik bölümün tadilatı kapsamında; ameliyathaneler, hasta odaları, tıbbi gözlem ve havalandırma sistemleri ile asansör sistemleri yenilenen bölümün modern şartlarda hizmet verebilmesi için gerekli tıbbi donanım ve mobilyalar da TİKA tarafından sağlandı.

Sa ciljem smanjenja stope smrtnosti novorođenih beba u Novom Pazaru, koji je posle Beograda grad sa najvećim brojem rođene dece, u saradnji sa Fondacijom Dragica Nikolić, osnovane od strane supruga bivšeg predsednika Srbije, Dragice Nikolić, osnovano je najmodernije ginekološko akušerko odeljenje u Srbiji. Prema projektu pripremljenom od strane Fondacije, u okviru sanacije odeljenja koje se prostire na 1.500 m². obnovljene su operacione sale, porodiljske sobe, liftovi, ventilacioni i sistemi medicinskog gasa. Kako bi omogućila pružanje usluga u savremenim uslovima, obnovljenom odeljenju TİKA je takođe donirala neophodnu medicinsku opremu i nameštaj.

Belgrad Gerentoloji Merkezi'ne Hasta Yatağı Temini - "17
Donacija kreveta Gerontološkom centru u Beogradu - "17

Yaklaşık 600 yetişkin ve yaşlı hastanın kaldığı Bežanijska Kosa Yetişkinler ve Yaşlılar Evi'nde barınmakta olan ağır durumdaki hastaların tedavi ve bakım hizmetlerinin kolaylaştırılmasını teminen, tam fonksiyonlu ve otomatik 35 adet hasta yatağı temin edildi.

Domu Bežanijska Kosa, koji brine za približno 600 korisnika i čije mogućnosti ne zadovoljavaju potrebe koje imaju, donirano je 35 bolesničkih kreveta za teže bolesnike koji zahtevaju posebnu negu. Na ovaj način poboljšali su se uslovi boravka i standardi ove ustanove.

Syenitsa Sağlık Merkezi Mutfak Tadilatı ve Donanım Temini - "16 Obnova i opremanje kuhinje Zdravstvenog centra u Sjenici - "16

Belediye merkezi ile birlikte çevresindeki 101 köye hizmet vermekte olan 40 yataklı Sağlık Merkezi'nde günde 120 kişiye yemek çıkarılmaktadır. Hastalara daha sağlıklı ve hijyenik koşullarda hizmet verilebilmesi için gerekli ekipmanları ile birlikte yeni bir mutfak kuruldu. Ayrıca, hastalar için uygun koşullarda yemek hizmeti verilmesi sağlanırken, Kulak Burun Boğaz, Acil ve Cilt Hastalıkları gibi bölümlerin kullanımına sunulmak üzere tıbbi cihaz ve malzeme temin edildi.

U zdravstveni centru Sjenica, kapaciteta 40 kreveta, koji pruža usluge stanovnicima opštine i meštanicima 101. sela u okruženju, dnevno se priprema 120 obroka. Kako bi se omogućilo pružanje zdravstvenih usluga u zdravim i higijenskim uslovima, osnovana je nova kuhinja sa neophodnom opremom. Takođe, donirana je i medicinska oprema za korišćenje na odeljenju ORL, hitne službe i odeljenju za kožne bolesti.

Priboj Devlet Hastanesine Donanım Desteđi - "16 Donacije opreme Opštoj bolnici Priboj - "16

Sirbistan'ın Karadađ ve Bosna Hersek sınırları arasında bulunan Priboj Belediyesi'nde 20.000'i aşkın nüfusa hizmet sunan Devlet Hastanesi 1973 yılında kuruldu. 110 yataklı hastanedeki sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi adına TİKA tarafından renkli dopler ve dijital radyografik röntgen cihazı temin edildi. Böylece hastaların merkezi hastanelere gitme zorunluluğu çözülerek, yerinden ve hızlı sağlık hizmetlerine erişimi sağlandı.

Opšta bolnica Priboj, osnovana 1973. godine, pruža usluge za preko 20.000 stanovika. Sa ciljem poboljšanja zdravstvenih usluga ove bolnice, kapaciteta 110 kreveta, TİKA je donirala dopler u boji i digitalni radiografski rendgen aparat. Na ovaj naćin građanima je omogućen brzi pristup zdravstvenim uslugama.

Belgrad Üniversitesi Çocuk Kliniğine Ekipman Temini - "17 Donacija opreme Univerzitetnoj dečijoj klinici - "17

Balkanların en eski çocuk hastanelerinden birisi olan ve hala bugün Belgrad Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne bağlı olarak Sırbistan ile birlikte komşu ülkelerden de pek çok hastaya tedavi hizmeti sunan Çocuk Kliniği Kardiyoloji Bölümü için termokater ve anestezi birimleri için iki adet anestezi pendantı temin edildi. Yılda yaklaşık 150.000 çocuğun muayene hizmeti aldığı, 11 binden fazla çocuğun yatılı olarak tedavi gördüğü ve 5000'e yakın ameliyatın gerçekleştirildiği kliniğe verilen ekipman desteği ile operasyon ve cerrahi müdahaleler sırasında ekipman yetersizliği nedeniyle yaşanan sorunların önüne geçildi.

Kardiološkom odeljenju dečije klinike, jedne od najstarijih dečijih bolnica na Balkanu, koja pripada Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu i pruža usluge velikom broju korisnika iz Srbije i korisnicima zemalja u okruženju, doniran je termokater i anestezijski stub.

Doniranjem opreme Klinici, na kojoj se godišnje izvrši približno 150.000 pregleda i zbrine preko 11.259 dece na bolničkom lečenju, problemi uzrokovani korišćenjem neadekvatne opreme tokom hirurških intervencija su sprečeni.

Dragiša Mišović Hastanesi Tadilatı - "13 Obnova KBC "Dragiša Mišović" - "13

Sırbistan'ın en büyük hastanesi olmasının yanı sıra eğitim ve araştırma hastanesi olarak da hizmet veren Belgrad'daki Dragiša Mišović Hastanesinin 2009 yılında yanan ek binasının ikinci katının ameliyathane ve yoğun bakım ünitesinin tadilatı ve donanımı TİKA tarafından gerçekleştirildi.

Dr. Dragiša Mišović Klinik Merkezi'nde 1,207 kişi çalışıyor. Yıllık bir milyondan fazla hasta muayenesi yapılmakta olan hastanede 20.000'den fazla hasta yatarak tedavi ediliyor ve 10.000'den fazla ameliyat gerçekleştiriliyor. Belgrad ve Sırbistan sağlık sektörünün en önemli hastanelerinden biridir.

TİKA je finansirala obnovu operacione sale i intenzivne nege drugog sprata KBC "Dragiša Mišović" u Beogradu, jedne od najvećih bolnica u Srbiji koja se bavi i naučno- istraživačkom i obrazovnom delatnošću, a koja je izgorela u požaru 2009 godine.

U KBC Dragiša Mišović radi 1,207 osoba. Godišnje se pregleda više od milion pacijenata, a više od 20.000 pacijenata je hospitalizovano i izvršeno je više od 10.000 operacija. Jedna je od najvažnijih zdravstvenih ustanova u Beogradu i Srbiji.

Sancak Bölgesi Belediyelerine 7 Adet Ambulans Temini - "13 Donacija 7 ambulansnih vozila opštinama u Sandžaku - "13

Sancak Bölgesi'ndeki hastaneler, merkezi hastane statüsünde olmadığı için ağır vakalar yakın bölgelerdeki veya Belgrad'daki hastanelere yönlendirilmektedir. Hastanın nakli sırasında yaşanan sıkıntıların önüne geçilebilmesi için Sancak Bölgesi'nde bulunan Novi Pazar, Syenitsa, Tutin, Nova Varoš, Priboj, Prijepolje olmak üzere 6 şehirde bulunan 7 hastanenin hizmetinde kullanılması amacıyla 7 adet acil yardım ambulansı TİKA tarafından temin edildi. Hayati risk taşıyan hastaların zamanında ve uygun koşullarda merkezi hastanelere ulaştırılmasında yaşanan sorunların çözümüne katkı sağlandı.

Zbog činjenice da bolnice u Sandžaku nemaju status kliničkih centara, teški pacijenti su prinuđeni da se leče u Beogradu i drugim kliničkim centrima u zemlji. Da bi prevazišli probleme koji nastaju tokom transporta pacijenata TİKA je donirala 7 ambulanskih vozila opštinama u Sandžaku: Novom Pazaru, Novoj Varoši, Tutinu, Sjenici, Pribuju i Prijepolju. Dat je doprinos rešavanju problema transporta životno ugroženih pacijenata do kliničkih centara pod odgovarajućim uslovima.

Zvezdara Klinik ve Eğitim Merkezi'ne Destek - "18 Podrška Kliničkom Centru Zvezdara - "18

Yılda yaklaşık 60.000 hastanın bakıldığı ve en az 5.000 ameliyatın gerçekleştirildiği Sırbistan'ın başkenti Belgrad'da bulunan en köklü ve tercih edilen hastanelerden biri olan Zvezdara Klinik ve Eğitim Merkezi'nin ameliyathanelerinde ihtiyaç duyulan modern tıbbi malzemeler TİKA tarafından temin edildi.

Od strane TİKA-e Kliničkom centru Zvezdara, koji važi za jedan od najprestižnijih centara u Srbiji i u kome se na godišnjem nivou pregleda preko 60 000 pacijenata i izvrši preko 5000 operacija donirana je najsavremenija medicinska oprema.

EĞİTİM ALTYAPISINA

Yönelik Projeler Projekti u oblasti obrazovanja

TİKA Eğitimin Gücüne İnaniyor

Sırbistan'ın geleceği olan çocuklara sunulan eğitim hizmetinde kalitenin artırılması için ayırım gözetilmeksizin her yaşta çocuğa yönelik TİKA projeleri devam ediyor.

TİKA veruje u snagu obrazovanja

U cilju poboljšanja pružanja usluga obrazovanja dece, koja predstavljaju budućnost Srbije, izbegavajući svaku vrstu diskriminaciju TİKA nastavlja sa realizacijom projekata za decu svih uzrasta.

Buyanovats Muharrem Kadriu İlköğretim Okulu İnşaatı - "12 Izgradnja i opremanje Osnove škole Muharem Kadriju u Bujanovcu - "12

Sırbistan'ın en az gelişmiş bölgelerine verilen eğitim destekleri kapsamında, yaklaşık 50.000 nüfusu bulunan Buyanovats şehrindeki çok eski bir köy okulu yıkılarak yerine yepyeni bir okul inşa edildi. 22 derslikli ve 500 öğrenci kapasiteli Buyanovats İlköğretim Okulunda bilgisayar ve fizik laboratuvarları bulunmaktadır. Okulun tüm eğitim araç gereçleri temin edilerek eğitime açıldı. Ayrıca okulun çevre düzenlenmesi de yapılarak öğrencilerin ders aralarında yararlanacakları bir alan oluşturuldu.

Od strane TIKA-e je izgrađena nova zgrada školskog objekta na mestu veoma stare i dotrajale zgrade u Bujanovcu, jedna od najnerazvijenih opština u Srbiji, koja ima 50.000 stanovnika. U novom školskom objektu sa 22 učionice, kapaciteta 500 učenika, nalaze se kabinet za informatiku i laboratorija za fiziku. TIKA je takođe finansirala opremanje i uređenje okoline Osnovne škole u Bujanovcu, čime je učenicima omogućeno da i posle časova provode kvalitetno vreme.

Tutin Draga Köyü Aleksa Cilas Beço İlköğretim Okulu İnşaatının Tamamlanması ve Çevre Düzenlemesinin Yapılması - "14/"16

Završetak radova izgradnje Osnovne škole Aleksa Đilas Bečo u Tutinu, selo Draga i uređenje školskog dvorišta - "14/"16

2004 yılında Tutin Belediyesi tarafından uygulama çalışmaları başlatılan ve maddi yetersizlikler nedeniyle yarım kalan Aleksa Cilas Beço İlköğretim Okulu inşaatı TİKA ile Pendik Belediyesi işbirliğinde tamamlanmış ve okulun ihtiyaç duyduğu donanım desteği sağlanmıştır. Yeni okulun çevre düzenlemesi ile spor alanlarının kurulması da TİKA tarafından gerçekleştirilerek, öğrencilerin uygun bir eğitim kompleksi ortamında hizmet almalarına katkı sunuldu.

2004. godine opština Tutin je započela izgradnju Osnovne škole Aleksa Đilas Bečo, ali zbog nedostatka sredstava, izgradnja je zaustavljena. TİKA je u saradnji sa opštinom Pendik završila započete radove na školi i obezbedila potrebnu opremu. Uređenjem školskog dvorišta i igrališta, dat je doprinos školovanju učenika u odgovarajućim uslovima.

Priyepolye Miša Cvijović Naša Radost Anaokulu Tadilatı, Ek Alan İnşaatı ve Donanımı - "17

Rekonstrukcija postojeće, dogradnja nove zgrade i opremanje Predškolske ustanove Miša Cvijović Naša Radost u Prijepolju - "17

Priyepolye Merkezi'nde bulunan Miša Cvijović Naša Radost Anaokulu'na altyapısının ve kapasitesinin çok üzerinde talep bulunmakta olup söz konusu yoğunluk yasal mevzuatta belirlenen sınırların üzerine çıkmaktadır. Bu sebeple anaokulunda ek alan oluşturulması ve mevcut binanın tadilatının yapılması suretiyle hem yoğunluğun azaltılmasına hem de kayıt için bekleme listesinde yer alan çocuklara bir an evvel hizmet sunabilmesine katkı sağlandı. Ayrıca öğrencilerin gelişimlerini uygun koşullarda sağlayabilmesi amacıyla, kötü durumda ve yetersiz olan mobilyalar, çocukların sağlıklı ortamda oynayabilmesi için ihtiyaç duyulan bahçe ekipmanı ile oyuncaklar ve diğer malzemeler de TİKA tarafından yenilenerek, Naša Radost Anaokulu'nun tam anlamıyla fonksiyonel olarak hizmet vermesi sağlandı.

Predškolska ustanova Miša Cvijović Naša Radost nalazi se u centru Prijepolja. Usled velike potražnje za upis, vrtić je prebukiran i broj dece prelazi standarde utvrđene zakonom koji regulišu tu oblast. Iz tog razloga renoviranje postojeće zgrade i dogradnja dodatnih prostorija doprineli su smanjenu intenziteta i pružanju usluga deci koja se nalaze na listi čekanja za boravak u vrtić. Takođe, u cilju poboljšanja uslova za razvoj dece od strane TİKA-e obnovljen je nameštaj koji je bio neadekvatan i u vrlo lošem stanju, oprema za igralište, igračke i drugi materijal, i time predškolskoj ustanovi Naša Radost omogućena je puna funkcionalnost kako bi u potpunosti pružala usluge.

Priyepolye Velika Jupa Dušan Tomašević Ćirko İlköğretim Okulu Binalarının Yeniden İnşaatı, Donanımı ve Çevre Düzenlemesi - "17/"18

Izgradnja objekata, opremanje i sanacija dvorišta Osnovne škole Dušan Tomašević Ćirko u Velikoj Župi, Prijepolje - "17/"18

5 bin nüfuslu Velika Jupa Köyü'nde 1911 yılında kurulan Dušan Tomašević Ćirko İlköğretim Okulu'nun TİKA tarafından yenilendi. Proje ile hali hazırda kullanılan iki prefabrik bina yıkılarak yerine yeni binalar inşa edilerek, öğrenciler için gerekli eğitim malzemesi sağlandı. Okul bahçe ve spor sahasında çevre düzenlenmesi çalışmaları gerçekleştirildi. Okulda hali hazırda 216 öğrenci, oluşturulan modern şartlarda eğitimlerine devam ediyor.

U selu Velika Župa koje broji 5000 stanovnika obnovljena je Osnovna škola Dušan Tomašević Ćirko koja je izgrađena 1911. godine. U okviru projekta srušena su dva montažna objekta koja nisu bila pogodna za upotrebu i na njihovom mestu izgrađene su dve nove obrazovne jedinice i obezbeđeni su potrebni materijali i oprema za edukaciju učenika. Takođe, uređeno je školskog dvorište i igralište. U ovom trenutku 216 učenika nastavlja školovanje u najsavremenim uslovima.

Belgrad Üniversitesi Filoloji Fakültesi Kütüphanelerinde Teknik Altyapının İyileştirilmesi ve Şarkiyat Kütüphanesinin Yenilenmesi - "16

Poboljšanje tehniĉih kapaciteta biblioteke i obnova biblioteke za orijentalistiku Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu - "16

1808 yılında kurulan Sırbistan'ın en eski ve en önemli üniversitelerinin başında gelen Belgrad Üniversitesi Filoloji Fakültesi bünyesinde yer alan Şarkiyat Bölümü altındaki Türk Dili ve Edebiyatı Çalışmaları Grubu'nun zaman zaman sınıf olarak da kullandığı kütüphanenin altyapısının iyileştirilmesi TİKA tarafından sağlandı. Projelendirilmesi TİKA tarafından hazırlanan kütüphanenin tüm dolapları ve çalışma alanları ile kütüphanecilerin kullandığı idari odalar yenilendi. Hali hazırda kapalı olan depo bölümü kullanılabilir şekilde düzenlenerek öğrenciler için modern şartlar oluşturuldu. Fakültenin kütüphanecilik hizmetlerinde elektronik sisteme geçebilmesi için fakülteye bağlı kütüphanelerde kullanılmak üzere 17 adet bilgisayar ile barkod okuyucu ve etiket yazdırıcı TİKA tarafından temin edildi. Ayrıca Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü için bilgisayar, laptop, yazıcı ve tarayıcı gibi malzemelerden oluşan ekipman temini gerçekleştirilerek bölümün hizmet kapasitesinin geliştirilmesine destek verildi.

TİKA je obezbedila poboljšanje infrastrukture biblioteke koju s vremena na vreme koristi učiteljska grupa za istraživanje turskog jezika i književnosti u okviru Odeljenja orijentalistike na Filološkom fakultetu, jednog od najvažnijih i najstarijih Univerziteta u Beogradu osnovanom 1808. godine. Takođe, u cilju prelaska na elektronski sistem bibliotečke usluge od strane TİKA-e obezbeđeno je 17 računara, barkod čitača i štampača etiketa. Pored toga, departmanu za turski jezik i književnost obezbeđena je oprema koja se sastoji je desktopa, laptopa, štampača i skenera i time pružena podrška za proširene kapaciteta usluga departmana.

Raška İlkokulu Dış Cephe Tadilatı ve Doğramalarının Değişimi - "16 Zamena stolarije i obnova fasade Osnovne škole Raška - "16

1885 yılında kurulan ve günümüzde 36 sınıfta toplam 950 öğrenciyi hizmet veren ilkokul'da 10 yıl önce başlatılan ancak bitirilemeyen dış cephe tadilatı TİKA desteği ile tamamlandı. 67 öğretmenin görev aldığı okulun yarım kalan tadilat nedeniyle bozulan doğramaları da yenilendi. Böylece estetik bir görüntüye kavuşturulan okulda yaşanan ısı kaybı azaltılarak enerji verimliliği de sağlanmış oldu.

Škole je osnovana 1885. godine. Zapošljava 67 nastavnika i u njoj nastavu pohađa 950 đaka u 36 odeljenja. Uz podršku TİKA-e, završena je obnova fasade koja je bila započeta pre 10 godina. Osim toga, obnovljena je i stolarija škole koja je bila oštećena usled nezavršenih radova.

Vlada Obradović Kameni İlköğretim Okulu Tadilatı ve Ekipman Temini - "19 Adaptacija i opremanje Osnovne škole Vlada Obradović Kameni - "19

Belgrad'ın Roman nüfusun yoğun yaşadığı Ledine semtinde 490 öğrencisi ve 36 öğretmeni olan okulun 1600 m² kapalı alanı ve 10 sınıfı bulunmaktadır. Okulda özellikle çocukların kötü alışkanlıklardan uzak durmasını sağlamak için spor salonu ve bilgisayar sınıfı tadil edilmiş ve donanımları gerçekleştirilmiştir.

Şkola koja zapošljava 36 nastavnika, u kojoj se školuje 490 đaka, zauzima prostor od 1600 m², nalazi se na Ledinama, beogradskom naselju koje je gusto naseljeno romskom populacijom. Kako bi se deca odvratili od loših navika, fiskulturna sala i kabinet informatike su adaptirani i opremljeni.

Kral 1. Petar Okulu'na Destek - "16 Podrška Osnovnoj školi Kralj Petar Prvi - "16

Belgrad'ın önde gelen ve köklü okullarından olan Kral 1. Petar Okulu yetiştirdiği öğrenciler ile Sırbistan tarihinde etkisini her zaman hissettirmiştir. Okulun artan öğrenci talebine cevap verebilmesi için çatı katı düzenlemesi çalışmaları TİKA tarafından tamamlanarak, ek sınıf ve bilgisayar laboratuvarı oluşturuldu. Ayrıca okulun mevcut sıra, masa ve sandalyeleri tamamen yenilendi. Sırbistan tarihinde ilk basketbol müsabakasına ev sahipliği yapan okul bahçesinin potaları da TİKA tarafından yeniden yapıldı.

Uçenici najstarije škole u Srbiji, Osnovne škole Kralj Petar I oduvek su imali uticaj na tok istorije Srbije. Kako bi zadovoljili potrebe škole, čiji se broj đaka stalno uvećava, TİKA je uredila kabinet informatike koji se nalazi u potkrovlju škole. Takođe, u potpunosti je obnovila školske klupe i stolice. U dvorištu škole, koja je bila domaćin prve zvanične košarkaške utakmice u Srbiji, od strane TİKA-e su postavljene dve košarkaške table.

Novi Pazar Tekstil ve Deri Tasarımı Okulu'nda Kapasite Arttırımı - "15 Povećanje kapaciteta Tekstilne škole u Novom Pazaru - "15

1993 yılından beri eğitim vermekte olan 550 öğrencili okul, Novi Pazar ekonomisinin ihtiyaç duyduğu tekstil alanındaki yetişmiş elemanları eğitiyor.

Bu sebeple öğrencilerin yeni teknoloji ürünün makineler ile eğitim alabilmesi için mesleki eğitim ve tasarım bölümlerine baskı cihazı ve nakış makinası TİKA tarafından sağlandı. Ayrıca engelli öğrencilerin mesleki eğitimine katkı sağlanması amacıyla yeni bir sınıf oluşturuldu.

Škola je osnovana 1993. godine i u njoj nastavu pohađa 550 učenika. Škola pruža stručno obrazovanje u tekstilnoj industriji, za kojom postoji velika potreba u Novom Pazaru.

Iz tog razloga, kako bi se učenicima omogućila obuka na novim tehnološkim mašinama, odseku za stručno obrazovanje i dizajn, TİKA je obezbedila mašine za šivenje i štampu. Osim toga, kako bi doprineli stručnom obrazovanju za decu sa posebnim potrebama osnovano je novo odeljenje.

2. Uluslararası Dil Eğitimi ve Öğretimi Sempozyumu'na Destek - "16 Podrška 2. Međunarodnom simpozijumu za obrazovanje i učenje jezika - "16

Belgrad Üniversitesi Filoloji Fakültesi ve Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi işbirliğinde düzenlenen "Uluslararası Dil Eğitimi ve Öğretimi" Sempozyumu'nun ilki 28-30 Mayıs 2015 tarihlerinde Nevşehir'de gerçekleştirildi. 28-29 Mayıs 2016 tarihleri arasında Belgrad'da ikincisi düzenlenen sempozyuma 11 ülkeden 139 profesörün makalesi kabul edildi. Organizasyon ve tanıtım giderlerinin yanı sıra konferansa ait sunum ve makalelerin yayınlanacağı kitapların basımı hususunda TİKA tarafından destek verildi.

U saradnji Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu i Nevşehir Hacı Bektaş Veli Univerziteta u Nevşehiru od 28. do 30. maja 2015. godine u Nevşehiru održanje Međunarodni simpozijum o jezičkom obrazovanju. U periodu između 28-29 maja 2016. godine u Beogradu je održan drugi simpozijum na kome su učestvovala 139 profesora iz 11 zemalja. Osim troškova organizacije i promocije, TİKA je podržala troškove prezentacije, kao i razmatranje troškova za objavljivanje članaka i štampanje knjiga.

Novi Pazar Kamil Sijarić İlköğretim Okulu İnşaatı ve Donanımı - "12

Izgradnja i opremanje Osnovne škole Ćamil Sijarić u Novom Pazaru - "12

125 bin nüfuslu Novi Pazar'da okul sayısının yetersizliği nedeniyle mevcut okullarda eğitim 3 vardiyalı olarak yapılıyordu. Eğitim kalitesinin artırılması ve yeni okulların Novi Pazar'a kazandırılması için TIKA tarafından Novi Pazar'ın en modern eğitim kurumu olacak şekilde yeni bir okul inşa edildi. Kapalı spor salonu, biyoloji, fizik ve kimya laboratuvarları bulunan okulda 800 öğrenci eğitim görmektedir. Modern eğitim araç gereçleriyle donatılan okulun tüm donanımı TIKA tarafından temin edildi. Yeni inşa edilen Novi Pazar İlköğretim Okulu yakın çevresinde 3 vardiyalı olarak yapılan eğitimin 2 vardiyaya düşürülmesini sağladı.

U Novom Pazaru, gradu sa 125.000 stanovnika, usled nedovoljnog broja škola nastava se odvijala u tri smene. Kako bi se poboljšao kvalitet obrazovanja, i omogućio prosperitet Novog Pazara, TIKA je finansirala izgradnju nove školske zgrade, kao jednu od najsavremenijih obrazovnih ustanova. U školi, u čijem se sklopu nalazi i zatvorena sportska sala, laboratorija za biologiju, fiziku i hemiju, nastavu pohađa 800 učenika. TIKA je obezbedila svu opremu koja je neophodna za savremenu edukaciju. Sa novoizgrađenom školom u Novom Pazaru, broj smena u školi je smanjen sa tri na dve smene.

İDARI ve SİVİL

Altyapıların Güçlendirilmesi

Jačanje administrativne i civilne infrastrukture

İdari Altyapıları Güçlendirmek İçin Binlerce Kamu Personeline Eğitim Veriyoruz

Merkezi ve yerel yönetim kurumlarının, sivil toplum örgütlerinin kapasitelerinin geliştirilmesi için tadilat ve donanım desteği veriyor, kamu personelleri arasında tecrübe paylaşımının sağlanması için gerçekleştirilen projeleri destekliyoruz.

Obrazujemo hiljade javnih kadrova radi jačanje administrativne infrastrukture

Sa ciljem razvoja kapaciteta centralnih i lokalnih upravnih jedinica i nevladinih organizacija realizujemo projekte sanacije i opremanja i podržavamo projekte koji se sprovode kako bi se omogućila razmena iskustva među zaposlenim u javnih ustanovama.

Novi Pazar Yüksek Mahkeme Tadilatı, İlave Alan İnşaatı ve Donanımı - "18

Rekonstrukcija, nadogradnja i opremanje zgrade Višeg suda u Novom Pazaru - "18

1976 yılında zamanın koşullarına göre inşa edilen Novi Pazar Yüksek Mahkemesi'nin bugünkü hizmetlerini sağlıklı ve verimli bir şekilde yerine getirebilmesi, Novi Pazar'da bulunmayan Hukuk Akademisi için alan oluşturulması amacıyla Mahkeme binasında tadilat çalışmaları ve inşaat işleri gerçekleştirilerek ayrıca gerekli teknik ve mobilya donanımı temin edildi.

Kako bi danas mogla da zadovolji moderne standarde i svoje usluge izvršava na efikasan i kvalitetan način, kao i da bi se obezbedile prostorije za Pravnu akademiju koja nije postojala u Novom Pazaru, izvršena je obnova i dogradnja zgrade Višeg suda u Novom Pazaru koja je sagrađena 1976. godine u skladu sa ondašnjim uslovima. Osim toga, obezbeđena je i neophodna tehnička oprema i nameštaj.

Vidrenyak ve Peçeonitsa Nehirlerinde Tersip Bentlerinin Yapılması - "19 Izgradnja brana na rekama Vidrenjak i Pečeonica - "19

Tutin Belediyesi'nde sıklıkla su baskınlarına sebep olan şehir içinden geçen nehirlerde yaşanan sorunların çözümü için Vidrenyak ve Peçeonitsa nehirleri üzerinde birer adet tersip bendi inşa edildi.

Da bi se rešio problem poplava na području Opštine Tutin uzorokovanih izlivanjem reka Vidinjak i Pečeonica koje protiču kroz centar grada, na rekama je izgrađena po jedna brana.

JUSA Çocuk Yurdu Tadilatı ve Donanım Desteği - "17 Rekonstrukcija i opremanje doma Dragutin Filipović Jusa - "17

Belgrad merkezli Bebek, Çocuk ve Gençlik Koruma Merkezi'ne bağlı olarak ayrı bir bina dahilinde barınma hizmeti veren Dragutin Filipović-JUSA Yurdu, 3-15 yaş arası engelli ya da kimsesiz çocuklara sürekli olarak bakım hizmeti sunuyor. 23 çocuğun kaldığı yurttan sunulan hizmetlerin uygun standartlarda verilebilmesi ve yurttan faydalanan kimsesiz ya da engelli çocukların gelişimlerini uygun koşullarda sağlayabilmesi için gerekli tadilat çalışması tamamlandı ve ayrıca mobilya ile teknik ekipman temini gerçekleştirildi.

Dom Dragutin Filipović-JUSA, u okviru odvojene zgrade beogradskog Centra za zaštitu odojčadi, dece i omladine pruža kontinuirane usluge brige za deci sa invaliditetom starosne grupe od 3-15 godina. Da bi se obezbedili adekvatni uslovi za 23 dece koja borave u domu i da bi se omogućio normalan razvoj siročadi i mališana sa invaliditetom dovršeni su neophodni radovi na rekonstrukciji doma i obezbeđen je nameštaj i elektronska oprema.

Ušće Polis Merkezinin Tadilatı ve Donanımı - "17 Adaptacija i opremanje Policijske stanice Ušće - "17

1910 yılında inşa edilen ve dört oda dahilinde 265 m²'lik kullanım alanına sahip olan Uşçe Polis Merkezinin fiziki koşulları oldukça kötü durumdaydı. Sırbistan İçişleri Bakanlığı ile işbirliği çerçevesinde Polis Merkezinin tadilatı ve donanımı gerçekleştirerek söz konusu kurumun daha fonksiyonel bir şekilde çalışması için gerekli şartlar oluşturuldu.

Fiziki uslovi četiri prostorije Policijske stanice Ušće, koja je izgrađena 1910. godine i ima 265 m² korisne površine bili su u veoma lošem stanju. U okviru saradnje sa Ministarstvom unutrašnjih poslova Srbije, izvršena je adaptacija i opremanje policijske stanice i stvoreni neophodni uslovi za funkcionalniji rad ove institucije.

Prešova'da Kadınların Meslek Edinmesine Yönelik Dikiş Kursu Açılması - "18

Sa ciljem zaposlenja žena otvaranje kursa šivenja u Preševu - "18

Srbistan'ın güneyinde Preševa'da mukim yerel bir STK olan Preševa Kalkınma ve İşbirliği Vizyonu Yurttaşlar Derneği ile işbirliğinde, şehir ve civarında kırsalda yaşayan kadınlar için düzenlenen dikiş kursları ile kadınların meslek edinmelerine ve böylelikle hane gelirlerine katkıda bulunmalarına destek olundu. Kurslar 6 ay boyunca sürmekte ve her dönemde 10 kadın eğitim görmektedir.

U saradnji sa Udruženjem vizionara za razvoj i saradnju iz Preševa, lokalnom nevladinom organizacijom, organizovani su kursevi šivenja za žene koje žive u gradu i okolini kako bi doprineli ekonomskom osnaživanju žena, a samim time i povećanju prihoda domaćinstva.

Uziçe'de Serebral ve Çocuk Felçli Kişilerin İstihdamına Destek - "18

Podrška zaposlenju članova "Udruženje invalida cerebralne i dečije paralize" iz Užica - "18

Uziçe'de faaliyet gösteren "Serebral ve Çocuk Felci Derneği" ile işbirliğinde, yeni teknolojilerin kullanımıyla meyve kurutma atölyesi kurulmuş, bölgede istihdam olanağı bulamayan engelli kişilerin istihdamı ve gelirlerinin artırılmasına katkı sağlandı.

U saradnji sa Udruženje invalida cerebralne i dečije paralize iz Užica, osnovana je radionica za sušenje voća upotrebom novih tehnologija koja je doprinela zapošljavanju osoba sa invaliditetom koje nisu mogle doći do zaposlenja.

Novi Pazar RAS Müzesi "15 Temmuz Kütüphanesi" Kurulması - "19 Osnivanje i opremanje " Biblioteke 15 Jul" u muzeju Ras, Novi Pazar - "19

Novi Pazar Müzesi 1953 yılından bu yana faaliyette olup, Osmanlı döneminden kalan çok değerli el yazması ve kitap koleksiyonuna, ayrıca 4.000 kadar da modern diyebileceğimiz kitaplara sahiptir. Mevcut kitaplar uygun olmayan ortamlarda saklanmakta, gerekli mekan bulunmadığından araştırmacıların ve ziyaretçilerin hizmetine sunulamamaktadır. Müze yönetimi; Sırbistan Milli Kütüphanesine başvurarak "15 Temmuz Kitaplığı"ni kurmuştur. Kitaplık COBISS (Co-operative Online Bibliographic System & Services) programına (kütüphaneleri ve tüm kütüphane işlemlerini bir arada tutan ve dijital erişim sağlayan bir program) programına dahildir. Başkanlığımızca sağlanan mobilya ve teknik donanımlarla el yazması Osmanlıca ve diğer eserler, dijital ortama aktarılarak araştırmacıların hizmetine sunulabilecektir.

Novopazarski muzej deluje od 1953. godine i poseduje vrednu zbirku rukopisa i knjiga iz osmanskog doba, kao i oko 4.000 modernih knjiga. Postojeće knjige se čuvaju u neprikladnim uslovima i ne mogu biti dostupne istraživačima i posetiocima zbog nedostatka prostora. Uprava muzeja uz saglasnost Narodne biblioteke Srbije, osnovala je biblioteku 15. jul. Biblioteka je deo COBISS (Kooperativni online bibliografski sistem i servisi) programa koji omogućuje sve bibliotečke operacije i digitalni pristup. TIKA, donacijom nameštaja i tehničke opreme je omogućila da rukopisi i druga umetnička dela budu prenesena u digitalnoj formi i tako budu dostupna i na usluzi istraživačima.

TİKA Vrbas Dostluk Parkı - "16

TİKA Vrbas Park Prijateljstva - "16

Voyvodina Bölgesi'nde yer alan ve yaklaşık 42.000 kişinin yaşamakta olduğu Vrbas Belediyesi'nde, engelli çocukların diğer çocuklar ile bir arada oynayabilmelerinin ve motor becerilerinin gelişmesine olanak sağlanması amacıyla "TİKA Vrbas Dostluk Parkı" projesi hayata geçirildi.

U opštini Vrbas, koja se nalazi u autonomnoj pokrajini Vojvodina i u kojoj živi oko 42.000 ljudi, u cilju integracije dece sa posebnim potrebama sa ostalom decom i razvijanju motoričkih veština realizovan je projekat "TİKA Vrbas Park Prijateljstva".

İzci Topluluklarının Desteklenmesi Podrška izviđačkim udruženjima

Sancak bölgesinde çocuk ve gençlere yönelik eğitim faaliyetlerinde bulunan ve kar amacı gütmeyen sivil toplum kuruluşlarının başında gelen Kompas ve Sancak İzci Birliklerinin izcilik geleneklerinin yenilenmesi ile modern izcilik tekniklerinin takip edilmesi ve Sancak bölgesinde yaşayan tüm toplulukların kültürlerinin yaşatılması amacıyla düzenledikleri kamp çalışmalarını ve Türkiye seyahatleri TİKA tarafından desteklendi.

Jedne od najistaknutijih neprofitabilnih nevladinih organizacija izviđački klubovi Sandžak i Kompas širom Srbije sprovode edukativne aktivnosti kroz obuku za decu i mlade u vidu obnove tradicionalnog izviđaštva, kao i skautiranje moderne izviđačke tehnike. Od strane TİKA-e podržani su kampovi koji su sproveli izviđači cilju opstanka kultura svih zajednica koje žive u regiji Sandžak i putovanja do Turske.

Yardıma Muhtaç Ailelere Yakacak Desteği - "16 Podela ogreva siromašnim porodicama - "16

Sancak bölgesi Sırbistan'ın en az gelişmiş belediyelerini içermesi nedeniyle iş imkanları sınırlı ve ekonomik olarak geri kalmış bir bölgedir. Bu bakımdan Sancak bölgesindeki yardıma muhtaç yetim ve fakir ailelere TİKA tarafından yakacak odun sağlanmış ve kış ayları için aile ekonomilerine destek verildi. Novi Pazar, Tutin, Sjenica, Priboy, Prijepolje ve Nova Varoš'ta yaşamakta olan Sırp ve Boşnak 150 aileye yakacak odun temin edildi.

Sandžački region obuhvata najnerazvijenije opštine u Srbiji i iz tog razloga predstavlja oblast u kojoj su poslovne mogućnosti ograničene i sa ekonomskog aspekta spada u nerazvijena područja. Iz tog razloga TİKA je obezbedila ogrev za 150 bošnjačkih i srpskih porodica na teritoriji Novog Pazara, Tutina, Sjenice, Priboja, Prijepolja i Nove Varoši.

Sürdürülebilir

KIRSAL KALKINMA

Projeleri

Održivi projekti ruralnog razvoja

TİKA Tarımsal Altyapının Geliştirilmesini Destekliyor

TİKA, Sırbistan genelinde uygulamaya konulan tarım ve hayvancılık projeleri ile kırsal kalkınmaya destek olmaya devam ediyor.

Kırsal alanda yaşayan ve gelirlerini tarımsal faaliyetlerden elde eden aile işletmeleri ve çiftçi birliklerinin yaşam standartlarının geliştirilmesi, gelir seviyelerinin iyileştirilmesi ve istihdam olanaklarının artırılması amacıyla TİKA tarafından proje ve faaliyetler gerçekleştirilmektedir.

TİKA podržava razvoj poljoprivredne infrastrukture

TİKA nastavlja da podržava projekte ruralnog razvoja Srbije kroz projekte poljoprivrede i stočarstva. TİKA sprovodi projekte i aktivnosti i cilju poboljšanja životnog standarda porodičnih zadruga i udruženja poljoprivrednika, poboljšavajući nivo prihoda i mogućnosti zapošljavanja.

Toplitsa Bölgesinde Erken Uyarı Hava Tahmin Sistemi Kurulması - "16 Uspostavljanje meteo stanica Topličkom okrugu - "16

Tarımsal üretimin geliştirilmesi, standartlaştırılması ve bölgenin ekonomik olarak gelişmesi amacıyla Toplica Bölgesi'nde faaliyet gösteren Prokuplje Tarımsal Yayım Hizmetlerinin sorumluluğu altında bulunan bulunan 267 yerleşim biriminde yer alan 40.000'i aşkın çiftliğe hizmet sunulması için TİKA tarafından erken uyarı hava tahmin sistemi kuruldu. Temel meteorolojik parametreler dışında güneş radyasyonu, yaprak nemi ve kök bölgesindeki nem değerlerini ölçen ekipman ve parametrelerini hesaplayan yazılım sayesinde bitki hastalıklarının riski belirlenmeye başlandı ve kaliteli ürünlerin elde edilmesi hedeflendi.

U cilju razvoja proizvodnje, standardizacije i ekonomskog razvoja Topličkog okruga, od strane TİKA-e je uspostavljen sistem ranog upozoravanja o vremenskim prognozi koji bi služio više od 40.000 domaćinstava u 267 naselja koja se nalaze pod odgovornošću Poljoprivrednih izdavačkih usluga Prokuplje. U cilju dobijanja kvalitetnih proizvoda, softver i oprema pored osnovnih meteoroloških parametara, izračunavaju solarno zračenje, vlagu lišća i korena, količinu vlage i utvrđuju rizik biljnih bolesti.

Prijepolje'de Meyveciliğin Geliştirilmesi - "16 Razvoj voćarstva u Prijepolju - "16

Son yıllarda meyvecilik alanında özellikle de ahududu ekimi kapsamında önemli tarımsal faaliyetler göstermekte olan Prijepolje Belediyesi, halkın yaşam standartlarının geliştirilmesi ve çiftçileri teşvik etmek için çeşitli programlar uygulamaktadır. Bu amaçla çiftçilerin toprağın hızlı bir şekilde işlenmesine yönelik ihtiyaçlarına karşılık verebilmek adına 23 adet çapa makinesi TİKA'nın katkılarıyla temin edilerek çiftçilerin kullanımına sunuldu.

Poslednjih godina Opština Prijepolje sprovodi važne poljoprivredne aktivnosti u oblasti voćarstva. Opština je naročito u uzgoju malina sprovela razne programe za poboljšanje životnog standarda ljudi i podsticanje poljoprivrednika. U cilju bržeg prerađivanja zemlje i odgovora na zahteve poljoprivrednika, TİKA je donirala 23 motokultivatora za prerađivanje zemljišta.

Genç Arıcıların Desteklenmesi - "16 Podrška mladim pčelarima - "16

Aile ekonomilerine destek olunması amacıyla MOUP, Mokra Gora ve Peštarski Zrak arıcı birliklerine üye 60 genç arıcıya arı kovani, arı kolonisi ve koruyucu elbise yardımıyla sunuldu. Böylelikle genç arıcıların hem arıcılıkta sürekli olmaları sağlanırken, hem de aile ekonomileri için ek gelir kaynağı oluşturuldu. Ayrıca, verilen 300 adet arı kovani ile kırsal bölgede yaşayan aileler için alternatif istihdam olanakları oluşturulması ve bölgede gerçekleştirilen bal üretimi kapasitesinin artırılması hedeflendi. Arıcılık faaliyetlerinde sürekliliğin sağlanması için proje faydalanıcılarına arı yetiştiriciliği, yaz ve kış bakımları ve arı hastalıkları gibi konularda farklı dönemlerde eğitimler verildi.

U cilju podrške domaćinstvima 60 mladim članovima pčelarskih udruženja MOUPU, Mokra Gora i Peštarski Zrak podeljena je pomoć u vidu donacije pčelarskih košnica sa kolonijama i zaštitnom odećom. Na taj način je obezbeđeno da se mlad pčelari stalno bave pčelarstvom a stvoreni su uslovi za dodatne prihode za porodična domaćinstva. Pored toga, sa donacijom 300 košnica cilj je i sticanje alternativnih mogućnosti za zapošljavanje članova porodice koje žive u ruralnim područjima i povećanje kapaciteta proizvodnje meda u regionu. Da bi se obezbedio kontinuitet u pčelarskim aktivnostima, korisnicima projekta je obezbeđena obuka u različitim periodima kao što su gajenje pčela, letnja i zimska zaštita i bolesti pčela.

Ahududu Üretimini Geliştirilmesi - "15/"17

Razvoj proizvodnje maline - "15/"17

Ekonomik getirisi oldukça yüksek olan ahududu üretiminde Sırbistan dünya genelinde önemli bir paya sahiptir. Novi Pazar'da kısıtlı olarak yapılan ahududu yetiştiriciliğinin teşvik edilmesi amacıyla 2015 yılında başlatılan ve 2017 yılında devam ettirilen proje kapsamında 102 aileye toplam 163.600 adet ahududu fidanı temin edildi. Böylece hem bölgenin ahududu üretim kapasitesi geliştirildi hem de ailelerin tarımsal faaliyetlerden elde ettiği gelirleri arttırıldı.

Srbija ima značajan udeo u proizvodnji malina sa veoma visokim ekonomskim uticajem. U 2017 godini ukupno je podeljeno 63.600 sadnica maline 102 porodici u okviru projekta koji je pokrenut 2015 godine, koji nastavlja da promovise nedovoljno razvijeno uzgajanje malina u Novom Pazaru. Time su poboljšani kapaciteti proizvodnje maline u regionu a samim tim i prihodi porodičnih domaćinstava koja se bave poljoprivredom.

Sırbistan'da Sürdürülebilir Kırsal Kalkınmanın Desteklenmesi Programı - "17

Program podrške održivom ruralnom razvoju Srbije - "17

Ekonomik faaliyetlerin tarıma dayalı olduğu, özellikle Sırbistan'ın güneyindeki dağlık coğrafyada bulunan az gelişmiş bölgelere yönelik uygulanan program ile bölgede yetiştirilen ürün yelpazesinin genişletilerek üretim kapasitesinin artırılması, ailelerin istihdam olanaklarının geliştirilmesi ve bölge ekonomisinin canlılık kazanmasına destek olundu. Bu kapsamda 3 ayrı alt proje uygulandı.

U okviru programa podrške privrednim aktivnostima koje zasnivaju na poljoprivredi, naročito nerazvijenim planinskim regionima južnog dela Srbije, proširen je asortiman proizvoda u regionu, povećani su proizvodni kapaciteti, poboljšane su mogućnosti zapošljavanja porodica i regionalna privreda dobila je na vitalnosti. U ovom kontekstu, implementirana su 3 pod-projekta.

1) Tarımın Modernleştirilmesi Projesi:

Sirbistan'da modern ekipmanlarla tarımsal üretimin teşvik edilmesi ile üretim kalite ve kapasitesinin geliştirilmesi, tarımsal üretimin artırılması amaçlanmıştır. Proje ile toprağın ekimi için hazırlanmasından gübrenmesine, sulanmasından ürünün toplanmasına kadar farklı safhalarda kullanılmak üzere ekipman desteği sağlanmış böylece hem çiftçilerin işleri kolaylaştı hem de tarım arazilerinin yıl boyunca verimli bir şekilde kullanılabilmesi sağlandı.

Tarımsal üretimin artırılması için verilen ekipman desteği sayesinde ailelerin işgücü temini açısından yaşadığı sorunlar azaltılırken, çalışma olanakları iyileştirildi. Ürünlerin ekiminden, sulanmasına - toplanmasından, saklanmasına kadar çeşitli aşamalarda ihtiyaç duyulan ekipman ve tesislerin Başkanlığımızca sağlanması ile hem üretim kalitesi ve rekabetsinin artırılmasına hem de mikro düzeyde ürünlerin pazar paylarının artırılmasına katkı sağlandı.

Ailelerin buldukları bölgelerde, gelir getirici faaliyette bulunmaları ve istihdam olanaklarının artırılması ile hem yaşanan göçün hem de işsizlik oranının azaltılmasına katkı sağlandı.

1) Projekat poljoprivredne modernizacije:

U okviru programa podrške privrednim aktivnostima koje zasnivaju na poljoprivredi, naročito nerazvijenim planinskim regionima južnog dela Srbije, proširen je asortiman proizvoda u regionu, povećani su proizvodni kapaciteti, poboljšane su mogućnosti zapošljavanja porodica i regionalna privreda dobila je na vitalnosti. U ovom kontekstu, implementirana su 3 podprojekta.

Uz podršku opreme koja je obezbeđena za povećanje poljoprivredne proizvodnje, smanjeni su problemi poljoprivrednih gazdinstava u smislu obezbeđivanja radne snage i poboljšane su radne mogućnosti. Naša agencija je obezbedila potrebnu opremu i postrojenja u različitim fazama: od sadnje, navodnjavanja, sakupljanja, skladištenja i doprinosu povećanju kvaliteta proizvodnje i povećanju tržišnog udela proizvoda na mikro razini.

U regionima u kojima se nalaze poljoprivredna gazdinstava, aktivnostima koje povećanju mogućnosti za zapošljavanje i bolji prihod doprinele su smanjenju stope nezaposlenosti i migracijama.

2) Sırbistan'da Az Gelişmiş Belediyelerde Örtü Altı Tarımsal Üretimin Geliştirilmesi Projesi:

Proje ile tarımsal ve kırsal alanlarda yaşayan düşük gelirli bölge halkına doğrudan tarım desteği ulaştırılması ile tüm yıl boyunca ürün yetiştirilebilmesinin önünün açılması ve böylece küçük hanelerin üretimine katkı sağlanarak bölge ekonomisinin canlılık kazanmasına destek olunması ile ilgili Belediyeler bünyesinde kırsal alanda hayat koşullarının ve iş imkânlarının iyileştirilmesi amaçlandı.

3 yıllık bir periyotta uygulanan projede dağıtılan 300 sera ile yaklaşık 1200 kişinin gelir elde etmesine imkan sağlandı. Proje ile ayrıca bölgede yetiştirilen ürün deseni genişletilmiş ve bu durum üretim kapasitesinin artmasına yol açtı.

2) Razvoj poljoprivredne proizvodnje u plastenicima u nerazvijenim opštinama u Srbiji:

Projekat podrške proizvodnji manjih domaćinstava kroz pružanje direktne poljoprivredne podrške stanovništvu sa niskim primanjima koje živi od poljoprivrede u ruralnim područjima, pružen je doprinos privrednom razvoju regiona i poboljšanje životnih uslova i mogućnosti zapošljavanja u ruralnim područjima.

Projekat je realizovan u trogodišnjem periodu, a do sada je obezbeđeno 300 platenika i mogućnost obezbeđivanje prihoda za 1200 ljudi. Projekat je također proširio lepezu proizvoda koji se uzgajaju u regiji i to je dovelo do povećanja proizvodnih kapaciteta.

3) Sırbistan'da Meyveciliğin Geliştirilmesi için Teşvik Projesi:

Proje ile meyvecilik alanında faaliyet gösteren tarımcıları güçlendirerek, bölgedeki yaşam kalitesinin artırılması bu yolla da tarımın geliştirilmesi ve istihdamın teşvik edilmesi amaçlandı.

Proje kapsamında ahududu üretiminin geliştirilmesini teminen Novi Pazar'da 102 aileye 163.600 fidan verildi. Ayrıca, Meroşina Belediyesi'ne 5000 adet vişne fidanı; Arilye Belediyesi'ne 40.000 adet Tulameen tipi ahududu fidanı temin edildi. Projenin uygulanması ile tarımsal üretimdeki düşüşün önüne geçilerek az gelişmiş belediyelerin tarıma dayalı ekonomisinin iyileştirilmesi sağlandı.

3) Projeat podsticanja razvoja voćarstva u Srbiji

Cilj projekta je povećanje kvaliteta života u regionu, razvoj poljoprivrede i zapošljavanje kroz osnaživanje poljoprivrednika koji svoje aktivnosti sprovode u oblasti voćarstva.

U okviru projekta razvoj proizvodnje malina obezbeđeno je: Opštini Novi Pazar dodeljeno je 163.600 sadnica za 102 porodice; Opštini Merosina 5000 sadnica višnje; 40.000 sadnica maline tipa Tulameen dostavljeno je Opštini Arilje. Sprovođenjem projekta zaustavljen je pad poljoprivredne proizvodnje i poboljšanja je proizvodnja u nerazvijenim opštinama.

KÜLTÜREL

İşbirliği Projeleri

Projekti kulturne saradnje

Kültürel İşbirliğini Önemsiyoruz

Kültürel etkileşim ve işbirliğinin geliştirilmesi ve hem yerel, hem de Türk kültürünün tanıtımına katkı sağlanması için TİKA tarafından çalışmalar gerçekleştiriliyor.

Pridajemo važnost kulturnoj saradnji

TİKA radi na razvoju kulturne interakcije i saradnje, samim tim doprinosi promociji lokalne i turske kulture.

Novi Pazar 15 Temmuz Demokrasi Parkı - "17
Park Demokratije 15 Jul - "17

TİKA tarafından Sırbistan Sancak Bölgesi'nin en büyük şehirlerinden Novi Pazar'ın merkezinde, iki ilkokul ile bir anaokul arasında bulunan 900 m²'lik bir alanda halka açık tek oyun parkı yenilenmiş, Novi Pazar halkı ve çocuklarının önemli bir ihtiyacı karşılandı.

Od strane TİKA-e obnovljen je jedino javno igralište za decu koji se nalazi na prostoru između dve osnovne škole i predškolske ustanove na površini od 900 m² u Novom Pazaru i time su zadovoljene potrebe meštana.

Ivo Lola Ribar Kültür ve Sanat Derneği Donanımı - "16
Donacija opreme AKUD Ivo Lola Ribar - "16

1944 yılında kurulmuş olan İvo Lola Ribar Kültür ve Sanat Derneği Sırbistan'da faaliyet gösteren en saygın kültür ve sanat derneklerinden biridir. 1000'den fazla üyesi olan, 73 yıldır faaliyet gösteren ve 6 sanat bölümü bulunan Dernek; gerçekleştirdiği faaliyet ile bölgeye ait kültür ve geleneğin korunması, tanıtılması ve yaşatılması; verilen eğitimlerle bu geleneğin sonraki nesillere aktarılması konusunda önemli bir rol üstlenmektedir. Güneydoğu Avrupa'da benzer dernekler arasında en büyüklerden biri olan derneğin faaliyetlerinin kesintisiz ve düzgün bir şekilde sürdürebilmesi için ihtiyaç duyulan mobilya, ekipman ve folklor kıyafeti desteği verildi.

AKUD Ivo Lola Ribar osnovano je 1944. godine i predstavlja jedno je od najcenjenijih kulturno-umetničkih udruženja koja su aktivna u Srbiji. Udruženje koje ima više od 1000 članova, aktivno je već 73 godine i ima šest odeljenja za umetnost. Ostvarene aktivnosti nose veliku ulogu u očuvanju, unapređenju, i opstanku kulture i tradicije u regionu i ima veliku ulogu u prenošenju ove tradicije na predstojeće generacije. Jedno od najvećih kulturnih udruženja u jugoistočnoj Evropi da bi uspeno nastavilo sa svojim aktivnostima potrebe za nameštajem, opremom i odećom za folklorne igre omogućena je podrška sa naše strane.

Altaylardan Balkanlara Klasikleşmiş Ezgiler Konseri - "16 Koncert klasične muzike od Altaja do Balkana - "16

TÜRKSOY Genel Sekreterliği tarafından Saraybosna ve Belgrad'da düzenlenen "Türk Dünyası Çağdaş Klasik Müzik Şaheserleri Konserleri" TİKA'nın katkılarıyla Belgradlı sanatseverlerle buluştu. Belgrad'da ilk defa düzenlenen ve Türk Dünyasının farklı ülkelerinden değerli sanatçıları bir araya getiren organizasyona yoğun ilgi gösterildi.

„Koncerti turskih svetskih savremenih klasičnih muzičkih predstava“ održanih u Sarajevu i Beogradu od strane generalnog sekretarijata TURKSÖJ i susreo se sa ljubiteljima umetnosti iz Beograda uz doprinos TİKA-e. Program koji je organizovan i održan po prvi put u Beogradu bio je veoma zapažen i okupio je dragocene umetnike iz različitih zemalja turskog sveta.

Gönül Coğrafyası Kültür Buluşması - "16

Kulturni susreti volontera iz različitih geografskih područja- 16

Kültürel diyalogun güçlendirilmesi ve karşılıklı kültürel etkileşimin artırılması amacıyla Türk kültürüne ait geleneksel değerler ve oyunlardan oluşan tiyatro, müzik dinletisi ve geleneksel halk dansları gibi çeşitli kültürel faaliyetlerden oluşan organizasyon MÜSSED derneği ile Fezai Alem Sanat Topluluğunun katkılarıyla TİKA tarafından Sırbistan'da gerçekleştirildi.

Organizacija MUSSED i Fezai Alem umetničko društvo su svojim učesćem koje se sastoji od različitih kulturnih aktivnosti kao što su pozorišta, muzički koncerti i tradicionalni plesovi koji su od tradicionalnih vrednosti i igara tradicionalne turske kulture u cilju jačanja kulturnog dijaloga i povećanja kulturne interakcije koju je organizovala TİKA u Srbiji.

Avala Kulesi Çevre Düzenlemesi - "18
Uređenje Avalskog tornja - "18

Srbistan'ın Başkenti Belgrad'ın 20 km. dışında yılda 160.000 kişinin ziyaret ettiği Avrupa'nın en güzel kulelerinden biri olan Avala Kulesi'nin Srbistan'ın turistik cazibe merkezlerinden biri olarak yeniden düzenlenmesi çalışmalarına Başkanlığımızca destek verildi. Bu kapsamda yaz terasında Srbistan'a özgü turistik eşyaların satışı amacıyla 40 adet ahşap tezgâh, ahşap yaz sahnesi ve 500 adet sandalye temin edildi.

Avalski toranj koji se nalazi na 20 km. udaljenosti od Beograda važi za jednu od najlepših atrakcija u Evropi i njega godišnje poseti preko 160 000 posetilaca. Uz podršku TİKA-e na platou sa letnjom binom ispod Avalskog tornja obezbeđeno je 500 sedećih mesta i 40 tipskih kućica za izlaganje suvenira i druge robe.

ЛП „СРЕМСТВОД“ и
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ПОМОЋ И ОНОВУ
ПОПЛАВЉЕНИХ ПОДРУЧЈА ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Државни програм обнове водних објеката за заштиту од поплава
Регулација корита реке Топчење - Тривањште

**САНАЦИЈУ ОВОГ ОБЈЕКТА ОМОГУЋИЛА ЈЕ ДОНАЦИЈА
ТУРСКЕ АГЕНЦИЈЕ ЗА САРАДЊУ И КООРДИНАЦИЈУ
КАБИНЕТА ПРЕМИЈЕРА РЕПУБЛИКЕ ТУРСКЕ**

 Bu alandaki nehir bölümünün tadilatı, Serbistan hükümeti işbirliğinde T.C. Başbakanlık Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı TİKA tarafından yapılmıştır.

2023

ACİL İNSANI

Yardım

Hitna humanitarna pomoć

120 yılın en büyük doğal afeti yaşandı.
Türkiye'den Yaraların Sarılması İçin 1.350.000 Avro Yardım Taahhüdü

2014 yılı Mayıs ayında şiddetli yağışlar neticesinde Sırbistan, Hırvatistan ve Bosna Hersek'te sel felaketi yaşandı. 30 binden fazla kişinin tahliye edilmek zorunda kaldığı felakette 2 binden fazla ev sular altında kaldı. Maddi zararın 1,7 milyar avroyu aşığı Sırbistan'da olağanüstü hal ilan edildi.

Najveća prirodna katastrofa u 120 godina
1.350.000 Evra pomoći Republike Turske za pomoć previjanja rana

U maju 2014. godine usled obilnih padavina došlo je do poplava u Srbiji, Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Preko 30.000 ljudi je moralo da bude evakuisano a preko 2.000 kuća je oštećeno prilikom katastrofe koja je zadesila ta područja. U Srbiji je proglašeno vanredno stanje gde je materijalna šteta iznosila preko 1,7 milijarde evra.

Sel Felaketinden Etkilenen Bölgelerin Desteklenmesi;
120 Yılın En Büyük Doğal Afeti Yaşandı - "14

Podrška poplavljenim regijama; Najveća prirodna katastrofa u
poslednjih 120 godina - "14

Türkiye'den yaraların sarılması için verilen 1.350.000 Avro yardımın tamamı TİKA tarafından projelendirildi, yaşanan felaket karşısında projeler iki aşamalı olarak devreye alındı. İlk etapta; selden etkilenen bölgelerde salgın hastalıkların önlenmesi, eğitim kurumlarının hizmetlerini devam ettirebilmesi ve ailelerin günlük yaşantılarını sürdürebilmesi amacıyla acil ihtiyaç duyulan ekipman temin edildi. Uzun dönem stratejisi çerçevesinde ise yaşanan sel felaketinin tekrarlanmasının önlenmesi, halkın güvenli olarak yaşamını sürdürebilmesi amacıyla sel önleyici altyapı çalışmaları hayata geçirildi.

Şiddetli yağmurlarda taşkınlarla sebep olan Leskovats, Vlasotince, Vladičin Han, Kladovo, Trgovište, Bosilegrad ve Buyanovats bölgelerinde nehir bölümlerinde toplamda yaklaşık 7 km uzunluğunda sedde oluşturulmasıyla, nehir yatağı temizliği ve düzenlenmesi ile koruyucu çalışmalar yapılarak yaklaşık 181.000 kişinin güvenliği sağlandı. Ayrıca Ražanj Belediyesi'ne bağlı Novi Bračin Köyü'nde bulunan ve sel nedeni ile kullanılamaz duruma gelen köprünün yerine yeni bir köprü inşa edildi.

1.350.000 Evra pomoći Republike Turske za previjanje rane u potpunosti je realizovano preko TİKA-e. TİKA je projektu sanacije od poplava realizovala u dve faze. Prva faza; obezbeđivanje hitno potrebne opreme radi prevencija epidemije u područjima pogođenim poplavama, vraćanje funkcionalnosti obrazovnih ustanovama, i pomoć ugroženim porodicama kako bi mogle nastaviti svakodnevni život. U okviru dugoročne strategije za prevenciju od ponovnih poplava jačanje infrastrukture kako bi se obezbedila sigurnost meštana.

Uređivanjem i čišćenjem korita reka dužine 7 km i formiranje toka, pružena je sigurnost za oko 181.000 ljudi u poplavljenim opštinama Leskovac, Vlasotince, Vladičinog Hana, Kladovao, Trgovišta, Bosiljeograd i Bujanovca. Takođe, u selu Novi Bračin, Opština Ražanj most koji je za vreme poplava potpuno uništen zamenjen je novim.

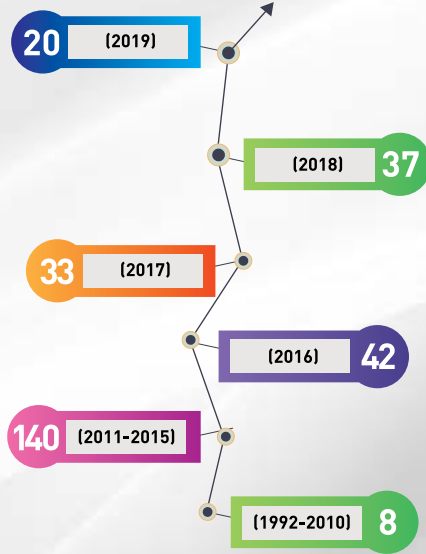

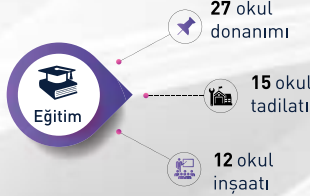
SIRBİSTAN'DA TİKA

» 2009 - 2019
280 Proje «

» Toplam 63 proje ile yaklaşık 33.000 öğrencinin eğitim standartları iyileştirildi. «

8 farklı alanda 7 km uzunluğunda nehir ıslahı yapılarak yaklaşık 181.000 kişinin güvenliğinin sağlanması

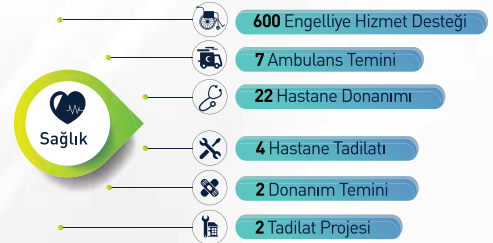

450 çocuğun eğitim aldığı anaokuluna ekipman temini

30 aileye ev donanımı ve dezenfeksiyon malzemesi desteği

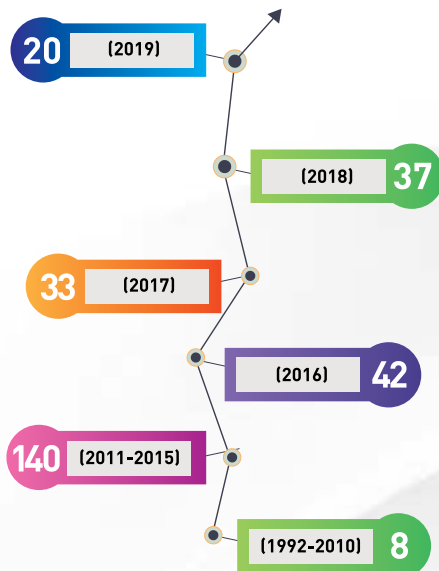
» 31 projeden yaklaşık 350.000 kişi faydalanacak. «

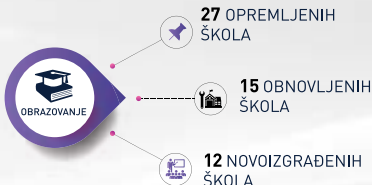

TIKA U SRBIJI

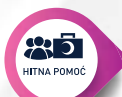
» 2009 - 2019 <<
280 Projekata

» SA 63 REALIZOVANA PROJEKTA
POBOLJŠALI SU SE
OBRAZOVNI STANDARDI
ZA 33.000 UČENIKA. <<

U 8 RAZLIČITIH OBLASTI UREĐENI SU TOKOVI REKA U DUŽINI OD 7 KILOMETARA ČIME JE OSIGURANA BEZBEDNOST 181.000 STANOVNIKA

HITNA POMOĆ

OPREMANJE
OBDANIŠTA U KOJEM
450 DECE STIČE
OBRAZOVANJE

POMOĆ U DEZINFEKCIJONIM
SREDSTVIMA I OPREMANJU
DOMOVA DOBILJE JE 30 PORODICA

POLJOPRIVREDA

» OKO 410.000 GRAĐANA ĆE IMATI KORIST
OD 32 REALIZOVANA PROJEKTA <<

Sırbistan'a Yönelik 2019 Yılı TİKA Projelerinden Örnekler
Primeri projekata TİKA-e u Srbiji 2019 godina

- Ram Kalesi Çevre Düzenlemesi
- Syenitsa Valide Sultan Cami Çevre Duvarı, Şadırvan Yapımı ve Tezyinat İşleri
- Zveçanska Annelik Merkezi'nin Yeniden İnşası
- "Dr. Vukan Cupic" Anne ve Çocuk Sağlık Koruma Enstitüsü – Ambulans Aracı Alımı
- Vidrenyak ve Peçanitsa Nehirleri Üzerinde Tersip Bendi Yapılması
- Dünya Roman Teşkilatı Ofis Donanımı ve Hukuki Danışma Ofisi Kurulması
- Novi Pazar Ras Müzesi "15 Temmuz Kütüphanesi" kurulması
- Vlada Obradoviç Kameni İlköğretim Okulu'nun Tadilatı ve Donanımı
- Medya Eğitimleri
- Enerji Muhabirliği Eğitimi
- Sanayide ve Binalarda Enerji Verimliliği ve Yönetimi Eğitim
- Sırbistan Tecrübe Paylaşım Programı 2019
- Balkan Folklor Festivali'ne Destek
- Uluslararası Polis Eğitimi Projesi

- Prostorno uređenje Ramske tvrđave
- Izgradnja šadırvana, zaštitnog zida u ukrašavanje džamije Sultan Valide
- Izgradnju Materinskog doma u Zvečanskoj
- Donacija ambulantskog vozila Institutu za zdravstvenu zaštitu majke i deteta Srbije „Dr Vukan Čupić“
- Izgradnja brana na rekama Vidrenjak i Pečanonica
- Opremanje prostorija i kancelarije savetodavne pravne pomoći Svetske Organizacije Roma
- Opremanje i osnivanje „Biblioteke 15 Jul“ u muzeju Ras Novi Pazar
- Adaptacija i opremanje Osnovne škole Vlada Obradovič Kameni
- Medijska obuka
- Obuka za energetske izveštaje
- Obuka o energetskej efikasnosti i menadžmentu u industriji i građevinarstvu
- Program razmene iskustva u Srbiji 2019
- Balkanski folkorni festival
- Projekat međunarodne policijske obuke

Sırbistan'a Yönelik 2018 Yılı TİKA Projelerinden Örnekler
Primeri projekata TİKA-e u Srbiji 2018 godina

- Kalemeydan Küçük Merdivenlerin Restorasyonu
- Avala Kulesi Çevre Düzenlemesi
- Zvezdara Klinik ve Eğitim Merkezi'ne Destek
- Uzice'de Serebral ve Çocuk Felçli Kişilerin İstihdamına Destek
- Preşova'da Kadınların Meslek Edinmesine Yönelik Dilkiş Kursu Açılması
- Gıda Paketi Dağıtımı
- Novi Pazar Belediyesi Yüksek Mahkeme Tadilatı ve Ek Alan İnşaatı ve Donanımı
- Priyepolye Bakıye Hanım Medresesi'ne Destek
- Sombor Halk Tiyatrosunun Türkiye Ziyareti
- 9. Uluslararası Sağlık ve Spa Kültürü Konferansına Destek
- Novi Pazar Türk Kültür Merkezi Öğrencilerinin Türkiye Gezisine Destek
- Kemankeş Türk Okçuluğu Sergisine Destek
- 15 Temmuz Anma Etkinlikleri
- Satranç Turnuvasına Destek
- Sırbistan Tecrübe Paylaşım Programı 2018
- Diploması Muhabirliği Eğitimi

- Restauracija Malog Stepeništa na Kalemegdanu
- Uređenje Avalskog tornja
- Podrška Kliničkom Centru Zvezdara
- Podrška zaposlenju članova "Udruženje invalida cerebralne i dečije paralize" iz Užica
- Sa ciljem zaposlenja žena otvaranje kursa šivenja u Preševu
- Podela paketa pomoći
- Nadogradnja sprata, rekonstrukciju i opremanje višeg suda u Novom Pazaru
- Podrška medresi Bakije Hanım u Prijepolju
- Obilazak Turske članova Narodnog pozorište Sombor
- Podrška IX regionalnom forumu wellness i spa industrije
- Podrška obilaska Turske članova turskog kulturnog centra Novi Pazar
- Podrška izložba turskog streličarstva Kemankeš
- Aktivnosti u okciru sećanja na 15. Jul
- Podrška turniru u šahu
- Program razmene iskustva u Srbiji 2018
- Obuka za izvještavanje o diplomatiji

Sırbistan'a Yönelik 2017 Yılı TİKA Projelerinden Örnekler
Primeri projekata TİKA-e u Srbiji 2017 godina

- Belgrad Gerantoloji Merkezi'ne Hasta Yatağı Temini
- Belgrad Üniversitesi Çocuk Kliniğine Ekipman Temini
- Damat Ali Paşa Türbesi Restorasyonu
- Sokollu Mehmet Paşa Çeşmesi Restorasyonu
- Uşçe Polis Merkezi'nin Tadilatı ve Donanımı
- Genç Arıcılara Eğitim Desteği
- Dragutin Filipović JUSA Çocuk Yurdu Tadilatı ve Donanımı
- Ivo Lola Ribar Kültür ve Sanat Derneği Donanım Desteği
- Novi Pazar Belediyesi Türk Kültürü Merkezi Desteği
- Novi Pazar Belediyesi Yüksek Mahkeme Tadilatı ve Ek Alan İnşaatı
- Ram Kalesi Restorasyonu
- Valide Sultan Cami Restorasyonu
- Priyepolye Velika Zupa Okulu Binalarının Yeniden İnşaatı ve Donanımı
- Priyepolye Nasa Radost Anaokulu Tadilatı, Ek Alan İnşaatı ve Donanımı
- Senta Muharabesi Anıt Parkı Projelerinin Hazırlanması
- Uluslararası Polis Eğitimi İşbirliği Kapsamında Eğitim Düzenlenmesi
- Sırbistan'da Ahududu Üretimini Desteklenmesi

- Donacija bolesničkih kreveta Gerantološkom centru u Beogradu
- Donacija opreme Univerzitetskoj dečijoj klinici u Beogradu
- Restauracija turbeta Damat Ali paša
- Restauracija česme Mehmed paše Sokolovića
- Obnova i opremanje policijske stanice Ušće
- Obuka mladih pčelara
- Obnova i opremanje Doma za decu i omalđinu "Dragutin Filipović Jusa"
- Donacija opreme AKUD-u Ivo Lola Ribar
- Podrška Kulturnom centru Novi Pazar
- Obnova i dogradnja objekta Višeg suda u Novom Pazaru
- Restauracija tvrđave Ram
- Restauracija džamije Sultan Valide
- Izgradnja objekta i opremanje Osnovne škole u Velikoj Župi, Prijepolje
- Obnova, dogradnja i opremanje Predškolske ustanove Naša Radost u Prijepolju
- Izrada projekta Spomen parka Senćanske bitke
- Održavanje obuke u sklopu projekta saradnje međunarodne policije
- Podrška razvoju proizvodnje maline u Srbiji

Sırbistan'a Yönelik 2016 Yılı TİKA Projelerinden Örnekler

Primeri projekata TİKA-e u Srbiji 2016 godina

- Priyepolye Meyvecçliđi Geliřtirme Projesi
- Priboy Devlet Hastanesine Tibbi Donanım Desteği
- Novi Pazar Lisesi'ne Ekipman Desteği
- Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Kültürel İşbirliği Çalıştayı
- Sırbistan Yüksek Temyiz Mahkemesine Ekipman Temini
- Kral Petar I İlkokulu Tadilatı ve Donanımı
- Syenitsa Sağlık Merkezi Yemekhane Düzenlenmesi

- Projeat razvoja voćarstva u Prijepolju
- Donacija medicinske opreme Opřtoj bolnici Priboj
- Donacija řkolske opreme gimnaziji u Novom Pazaru
- Radionica kulturne saradnje Univerziteta Mehemt Akif Ersoy
- Donacija opreme Višem apelacionom sudu Srbije
- Obnova i opremanje řkole Kralj Petar I
- Obnova kuhinje Zdravstvenog centra u Sjenici

- TİKA Vrbas Dostluk Parkı Düzenlemesi
- Vovoda Jivoyin Mišić İlköğretim Okulu Donanımı
- Raška İlkokulu Dış Cephe Tadilatı ve Doğrama Değişimi
- Belgrad Üniversitesi Filoloji Fakültesi Kütüphanelerine Elektronik Ekipman Temini
- Sırbistan Yüksek Temyiz Mahkemesi Heyetinin Türkiye Ziyaretine Destek Sağlanması
- Novi Pazar Hastanesi Jinekoloji ve Doğum Bölümü Tadilatı Projesi
- Novi Pazar Hastanesi Jinekoloji ve Doğum Bölümü Donanımı
- Novi Pazar Sel Felaketine Acil Yardım Desteği
- Askeri Tıp Akademisine İlaç Temini
- Novi Pazar Belediyesine Cenaze Arabaları Temini
- Tutin Aleksa Cilas Beço İlköğretim Okulu Çevre Düzenlemesi
- Toplica Bölgesi'nde Erken Uyarı Hava Tahmin Sistemi Kurulması
- Belgrad Üniversitesi Uluslararası Dil Eğitimi Sempozyumuna Destek
- Syenitsa Anaokulu'na Malzeme Temini
- Tutin ve Syenitsa'da Sel Sonrası Destek
- 150 Fakir ve Yetim Alleye Yakacak Desteği
- Altaylardan Balkanlara Klasikleşmiş Ezgiler Belgrad Konseri'ne Destek
- Gönül Coğrafyası Kültür Buluşması Etkinliğinin Desteklenmesi

- Uređenje TİKA Vrbas Parka prijateljstva
- Opremanje Osnovne škole Vojvoda Živojin Mišić
- Obnova fasade i zamena stolarije Osnovne škole Raška
- Donacija elektronske opreme biblioteci Filološkog fakulteta Beogradskog Univerziteta
- Poseta delegacije Viskog apelacionog suda Srbije Turskoj
- Obnova ginkeloško akušerskog odeljenja Opšte bolnice u Novom Pazaru
- Opremanje ginkeloško akušerskog odeljenja Opšte bolnice u Novom Pazaru
- Pomoć nakon poplava Novom Pazaru
- Donacija lekova Vojno medicinskoj akademiji
- Donacija pogrebnih vozila Novom Pazaru
- Uređenje okoline Osnovne škole Aleksa Cilas Beço
- Postavljenje meteo stanica na teritoriji Topličke oblasti
- Podrška Međunarodnom jezičkom simpozijumu Beogradski Univerzitet
- Opremanje predškolske ustanove u Sjenici
- Pomoć opštinama Tutin i Sjenica nakon poplava
- Donacija ogreva za 150 porodica slabijeg materijalnog stanja
- Koncert kalsicne muzike – Od Altaja do Balkana
- Podrska alktivnosti Kulturnih susreta

Sırbistan'a Yönelik 2015 Yılı TİKA Projelerinden Örnekler

Primeri projekata TİKA-e u Srbiji 2015 godina

- Zvezdara Hastanesi Göz Hastalıkları Kliniği'ne Ekipman Temini
- Çacak Zračak Gündüz Bakım Merkezi'nde Sensör ve Hidromasaj Odaları Oluşturulması
- BORAS Tarım Birliği Soğuk Hava Deposu Temini
- Sırbistan, Leskovats, Vlasotintse, Vladičin Han ve Kladovo Bölgelerinde Selden Zarar Gören Nehir Bölümlerinin Onarımı İşleri
- Trgovište, Bosilegrad ve Buyanovats Bölgesinde Selden Zarar Gören Nehir Bölümlerinin Onarımı İşleri
- Maya ve Polaterac Anaokulları Doğrama Değişimi
- Novi Pazar Selakovac Okulu Bahçe Duvarı (Metal Konstrüksiyon) Yapımı
- Vuk Karadžić Okulu Ortak Hijyenik Alanların Tadilatı

- Donacija opreme KBC Zvezdara-Klinika za očne bolesti
- Izgradnja senzorne i hiromažne sobe pri Ustanovi za dnevni boravak mladih „Zračak“ Čačak
- Donacija rashladne komore poljoprivrednom udruženju „BORAS“
- Sanacija u oštećenih delova reke u oblasti Leskovca, Vlasotince, Vladičinig Hana i Kladova
- Sanacija u oštećenih delova reke u oblasti Trgovišta, Bosilegrada i Bujanovca
- Zamena stolarije na Predškolskim ustanovama „Maja“ i „Poletarac“
- Postavljanje školske ograde u dvorištu Osnovne škole Selakovac u Novom Pazaru
- Renoviranje sanitarnih prostorija škole „Vuk Karadžić“

- Novi Pazar Tekstil ve Deri Tasarımı Okulu Kapasite Güçlendirmesi
- Razanj Belediyesi Bračin Köyü'nde Yeni Köprü İnşaatı
- Peşterski Zrak Tarım Birliği Ekipman Temini
- Syenitsa Sağlık Merkezi Ekipman ve Cihaz Temini
- Belgrad Çocuk Dostluk Bayram Festivaline Destek
- Syenitsa Anaokulu'na Mutfak ve Eğitim Malzemesi Temini
- Sırbistan Turizm Stratejisi ve Promosyon Materyali Basımı
- Sırbistan Genelinde Az Gelişmiş Belediyelere 100 Adet Sera Temini
- Knyazevats Belediyesi'ne 20.000 Vişne Fidanı Temini
- Vladičin Han Belediyesi'ne 21.000 Ayva, Vişne ve Erik Fidanı Temini
- Lebane Belediyesi'ne 66.000 Ahududu Fidanı Temini
- Novi Pazar'da Ahududu Üretimini Geliştirilmesi için 90.000 Fidan Temini
- 16. Yüzyıl Dahisi Matrakçı Nasuh Sergisi
- Türkiye Sırbistan Ekonomik İlişkilerinin Geliştirilmesi Sempozyumuna Destek
- 6. Uluslararası Sosyal Güvenlik Sempozyumuna Sırbistan'dan Katılım Sağlanması
- Avrasya Tıp Günleri Sempozyumuna Sırbistan'dan Katılım Sağlanması

- Nabavka opreme za školu tekstila i kožnog dizajna u Novom Pazaru
- Izgradnja novog mosta u selu Novi Bračin, Opština Ražanj
- Donacija opreme poljoprivrednom udruženju "Pešterski zrak"
- Donacija opreme Zdravstvenom centru Sjenica
- Podrska Dečijem bajramskom festivalu prijateljstva u Beogradu
- Donacija kuhinjske i nastavne opreme Predškolskoj ustanovi u Sjenici
- Štampanje promotivnog materijala i strategije turizma u Srbiji
- Dodela 100 plastenika nedovoljno razvijenim opština na teritoriji Srbije
- Dodela 20.000 sadnica višnje opštini Knjaževac
- Dodela 21.000 sadnica dunje, višnje i šljive opštini Vladičin Han
- Dodela 66.000 sadnica maline opštini Lebane
- Dodela 90.000 sadnica maline opštini Novi Pazar u sklopu projekta razvoja malinarske proizvodnje
- Izložba Matrakči Nasuha
- Simpozijum razvoja ekonomskih odnosa Turske i Srbije
- Podrška učešća na 6. Međunarodni simpozijum socijalnog osiguranja
- Podrška učešća na Simpozijum Evroazijskih dana medicine

Sırbistan'a Yönelik 2014 Yılı TİKA Projelerinden Örnekler Primeri projekata TİKA-e u Srbiji 2014 godina

- Syenitsa Anaokulu'nun Tamamlanması İşi
- Novi Pazar Raška Köprüsü Yapım İşi
- Draga Köyü Aleksa Dyllas Beco İlköğretim Okulunun Tamamlanması İşi
- Sırbistan Genelinde 100 Adet Sera Temini
- Peşter Bölgesine 20 Adet Süt İneği Temini

- Zavrşetak radova na vrtiću u Sjenici
- Izgradnja mosta na reci Raška u Novom Pazaru
- Zavrşetak radova na Osnovnoj školi „Aleksa Đilas Bečo“ u selu Draga, Tutin
- Dodela 100 plastenika
- Dodela 20 visokomlečnih krava muzara Pešterskoj oblasti

- Merošina Belediyesi Spor Sahası Yapım İşİ
- Kuçevo Belediyesi Soğuk Hava Deposu Temini
- Prokuplye Belediyesi Kurutma Tesisi Temini
- Merošina Belediyesine 5000 Adet Vişne Fidanı Temini
- Tutin Teknik Okulu Donanımı
- Priyepolye Hastanesi Ameliyathane Bölümü'nde TİKA Odası Oluşturulması
- Novi Pazar Hastanesi Nefroloji Bölümü'nde TİKA Odası Oluşturulması
- Brus Belediyesine Süt Sağım Makineleri Temini
- Ljuboviya Belediyesi'ne Damlatma Tipi Sulama Sistemleri Temini
- Novi Pazar „ Mladost“ Anaokulu Mutfak Donanımı
- Svilajnac Belediyesi Decya Radost Anaokulu Mutfak Donanımı
- Obrenovac Belediyesine Dezenfeksiyon ve Deratizasyon Malzemeleri Temini
- Belgrad Boško Buha Devlet Tiyatrosu'na Halı Temini
- Svilajnac Belediyesi'ndeki Selden Zarar Gören 30 Eve Malzeme Temini
- Draga Köyü Aleksa Dyilas Beco İlköğretim Okulunun Donanımı İşİ
- Bogatiç Okulu'nun Tadilatı

- Izgradnja sportskog terena u opštini Merošina
- Dodela rashladne komore opštini Kučevo
- Dodela sušare opštini Prokuplje
- Dodela 5000 sadnica višnje opštini Merošina
- Opremanje tehničke škole u Tutinu
- Formiranje TİKA prostorije u bolnici u Prijepolju
- Formiranje TİKA prostorije na nefrološkom odeljenju bolnice u Novom Pazaru
- Nabavka muzilica za opštinu Brus
- Nabavka sistema za navodnjavanje opštini Ljubovija
- Opremanje kuhinje vrtića “Mladost” u Novom Pazaru
- Opremanje kuhinje vrtića “Dečija radost” u Svilajncu
- Dodela materijala za dezinfekciju i deratizaciju opštini Obrenovac
- Obnavljanje podova pozorišta “Boško Buha” u Beogradu
- Nabavka nameštaja i bele tehnike za 30 porodica stradalih u poplavama u opštini Svilajnac
- Opremanje Osnovne škole „Aleksa Đilas Bečo” u selu Draga, Tutin
- Renoviranje škole u Bogatićima

Sırbistan'a Yönelik 2013 Yılı TİKA Projelerinden Örnekler Primeri projekata TİKA-e u Srbiji 2013 godina

- Sırbistan Sancak Bölgesine 7 Adet Ambulans Aracı Temini
- Ram Kalesi'nin Işıklandırılması
- Halı Dokuma Tezgahı Temini
- Novi Pazar, Raška, Prijepolje, Kurşumliya ve Priboj Belediyelerine 100 Adet Sera Kurulumu

- Donacija 7 ambulatnih vozila opština u Sandžaku
- Osvetljenje tvrđave Ram, Veliko Gradište
- Donacija potrebne opreme i materijala za tkanje ćilima, Novi Pazar
- Donacija 100 plastenika opština Novi Pazar, Raška, Prijepolje, Kurşumliya i Priboj

- Subotitsa Hastanesine Sleep Apne ve Mikroskop Cihazları Alımı
- Varvarin Hastanesine Diş Hekimi Koltuk Seti Alımı
- Priyepolye Hastanesine Cihaz Alımı
- Tutin'de 2 Adet Seraya Sulama ve Isıtma Sistemi Kurulması
- Mladost Anaokulunun Tadilatı
- Sırp Genç Diplomatların Türkiye Ziyaretinin Desteklenmesi
- Dragişa Mişoviç Hastanesinin Tadilatı
- Karlofça Kültür Merkezi Onarımı
- Şeyh Mustafa Türbesi İyileştirme ve Onarım Projesi
- Senitsa Belediyesi Kladnitsa Okulu Onarımı
- Novi Pazar Belediyesine 4 Adet Saman Makinesi Temini
- Novi Pazar'da 5 Köy Okuluna Sıra Masa Temini
- Pojega Belediyesi'ne 30 Tonluk Soğuk Hava Deposu Temini
- Pojega Belediyesi'ne 500 Kg Kapasiteli Tünel Tipi Kurutma Tesisi Temini
- Arilye Belediyesi'ne 40.000 Adet Tulameen Tipi Ahududu Kökü Temini
- Syenitsa Anaokulu'nun Tamamlanması İşİ
- Pırot Belediyesi Süt Sağım ve Süt Soğutma Makinesi Temini

- Donacija aparata za dijagnostiku "Sleep Apnee" i mikroskopa za bolnicu u Subotici
- Donacija stomatološke stolice za Dom Zdravlja Varvarin
- Donacija laparoskopskog sistema za bolnicu u Prijepolju
- Donacija plastenika i sistema grejanja za uzgajanje cveća u Tutinu
- Obnova vrtića „Mladost“ u Novom Pazaru
- Organizacija posete Turskoj mladih diplomata iz Srbije
- Obnova KBC „Dragiša Mišović“ u Beogradu
- Obnova Doma Kulture u Sremskim Karlovcima
- Restauracija Šejh Mustafinog turbeta i uređenje okoline
- Obnova škole u Kladnici, Opština Sjenica
- Donacija 4 silo kombajna Novom Pazaru
- Donacija školskog nameštaja za 5 škola u okolini Novog Pazara
- Donacija hladnjača (kapaciteta 3 tone) Opštini Požega
- Donacija sistema za sušenje (kapaciteta 500 kg) opštini Požega
- Donacija 40.000 sadnica malina Opštini Arilje
- Završetak radova na izgradnji Predškolske ustanove u Sjenici
- Donacija sistema za muzilica i laktofriza opštini Pırot

Sırbistan'a Yönelik 2012 Yılı TİKA Projelerinden Örnekler

Primeri projekata TİKA-e u Srbiji 2012 godina

- Buyanovats 'Veliki Trnovac' İlköğretim Okulu Projesi
- Senta 'Turzo Lajoş' İlköğretim Engelliler Sınıfı İnşası
- Niş Üniversitesi Ekonomi Fakültesi Oditoryum Projesi
- Tutin İbrahim Bakiç İlköğretim Okulu Isıtma Sistemi Projesi
- Dragişa Mişovic Hastanesi Tıbbi Ekipman Temini
- Rifat Burdzevic İlköğretim Okulu Donanımı
- Dositey Obradovic Okulu Spor Salonu Tadilatı

- Izgradnja O.Š. „Veliki Trnovac“ u Bujanovcu
- Izgradnja specijalnog odeljenja O.Š. „Turzo Lajoš“ u Senti
- Obnova amfiteatra Ekonomskog fakulteta u Nišu
- Rekonstrukcija centralnog grejanja u O.Š. „İbrahim Bakić“ u Tutinu
- Donacija medicinskih aparata za KBC „Dr. Dragişa Mişović“
- Opremanje O.Š. „Rifat Burđević“
- Renoviranje sportske sale O.Š. „Dositej Obradović“ u Osaonici, Novi Pazar

- Novi Pazar Köprü Projesi
- Sremcitsa Engelliler Yurdu Tadilatı
- Senta Sağlık Merkezi Doğum Masası Alımı
- Kraljevo Mladost Anaokulu'nun Tadilatı
- Priyepolye Hastanesi Donanımı
- Küvez Alım Projesi
- Gıda Güvenliği Sistemi (HACCP) Sertifikası Alınması
- Novi Pazar İlköğretim Okulu Yapımı
- Tutin Köyleri'nde 3 okulun yeniden yaptırılması
- Senitsa Kültür Merkezi İnşası
- Nova Varoş Teknik Lisesi'nin Tadilatı
- Novi Pazar Kültür Merkezinde Çok Amaçlı Sınıfın Düzenlenmesi
- Priyepolye Kültür Merkezi'nin Tadilatı
- Priboy Belediyesi 8 Adet Sosyal Konut Projesi
- Priboy Belediyesi'ne 7 Adet Çapa Makinesi Alımı
- Novi Pazar Kütüphanesi Okuma Salonu Tadilatı
- Peşter Bölgesine 100 Adet Süt Sağım Makinesi Tadilatı
- Uluslararası Tarım ve Gıda Kongresine Katılım
- Adli Tıp Akademisi Kongresine Katılım

- Izgradnja mosta u Novom Pazaru
- Rekonstrukcija Doma dece sa specijalnim potrebama „Sremčica“
- Donacija ginekološkog stola Zdravstvenom centru „Senta“
- Rekonstrukcija Predškolske ustanove Mladost u Kraljevu
- Opremanje bolnice u Prijepolju
- Projekat nabavke inkubatora
- Dobavljanje HACCP sistema za bezbednost hrane
- Izgradnja Osnovne škole u Novom Pazaru
- Izgradnja 3 škole u tutinskim selima
- Izgradnja Kulturnog centra u Sjenici
- Rekonstrukcija Tehničke škole u Novoj Varoši
- Rekonstrukcija više namenske učionice Kulturnog centra u Novom Pazaru
- Rekonstrukcija Kulturnog centra u Prijepolju
- Rekonstrukcija 8 socijalnih ustanova u Prijepolju
- Nabavka 7 motokultivatora Opštini Priboj
- Rekonstrukcija čitaonice Narodne biblioteke u Novom Pazaru
- Donacija 100 muzlica za Peštarsku visoravn
- Učešće na međunarodni kongresu za poljoprivredu i hranu
- Učešće za kongresu akademije za sudsku medicinu

Sırbistan'a Yönelik 2011 Yılı TİKA Projelerinden Örnekler

Primeri projekata TİKA-e u Srbiji 2011 godina

- Avrasya Tarımsal Mekanizasyon Zirvesine Katılım Desteği
- Sremcitsa Engelliler Yurdu Rehabilitasyon Cihazı Temini
- Tarım ve Hayvancılık Fuarına Katılım
- Tohum ve Fidan Üretim Teknikleri Eğitimi
- Çocuk Derrahisi Kongresi'ne Katılım
- Novi Pazar Devlet Üniversitesi Donanımı
- Dositey Obradovic Kütüphanesine Destek
- N.P. Selden Yıkılan İki Köprü'nün Onarımı
- "4 Temmuz İlköğretim" Okulunun Tadilatı
- Novi Pazar Devlet Üniversitesi Ek Binası İnşaatı Tamamlanması
- Kosyeriçe Belediyesi Varda Sağlık Ocağı Onarım Projesi
- Arencelovats Devlet Hastanesi'ne Tıbbi Ekipman Temini Projesi

- Podrška učešća na Evroazijski samit poljoprivredne mehanizacije
- Donacije aparata za rehabilitaciju Doma Sremčica
- Podrška učešća na Sajam poljoprivrede i stočarstva
- Obuka tehnike proizvodnje sadnica i semena
- Podrška učešća na Kongres dečije hirurgije
- Opremanje Državnog univerziteta u Novom Pazaru
- Podrška biblioteci Dositej Obradović
- Sanacija dva mosta u Novom Pazaru srušenih usled poplava
- Obnova Osnovne škole 4 Juli
- Završetak radova na dodatnoj zgradi Državnog univerziteta u Novom Pazaru
- Projekat obnove Zdravstvene ustanove Varda u opštini Kosjeriće
- Projekat nabavke medicinskih aparata za Državnu bolnicu u Aranđelovcu

Sırbistan'a Yönelik 1992-2010 Yılı TİKA Projelerinden Örnekler Primeri projekata TİKA-e u Srbiji 1992-2010 godina

- Dositej Obradović Okulu İnşaatı / Bijele Vode
- Novi Pazar Belediyesi'ne 400 Fidan Temini
- Stefane Nemanje İlköğretim Okulu Onarımı
- Tutin'de Su İsale Hattı Döşenmesi
- Müzecilik Uzmanlarının Ülkemizi Ziyareti
- Dragiša Mišovic Hastanesi Uzmanlarının Ülkemizi Ziyareti

- Izgradnja Osnovne škole Dositej Obradović / Bijele Vode
- Donacija 400 sadnica gradu Novi Pazar
- Obnova Osnovne škole Stefan Nemanja
- Projekat izgradnje vodovoda u Tutinu
- Poseta Turskoj muzejskih stručnjaka
- Poseta Turskoj doktora KBC Dragiša Mišović

Ram Kalesi
Tvrđava Ram

SIRBİSTAN

S R B I J A

TİKA PROJELERİ
PROJEKTİ TİKA-E

Valide Sultan Camii
Sultan Valide

Şeyh Mustafa Türbesi
türbete Şeyh Mustafa

S R B I J A

TİKA

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı

G.M.K. Bulvarı No: 140 Anadolu Meydanı 06570 Çankaya / Ankara / TÜRKİYE

Tel: +90(312) 939 70 00 • Faks: +90(312) 939 75 15-16

www.tika.gov.tr

TikaTurkey

Tika_Turkey

Tika_Turkey

Tika_Turkey